

ECHO KLUCZ

cena 2 zł

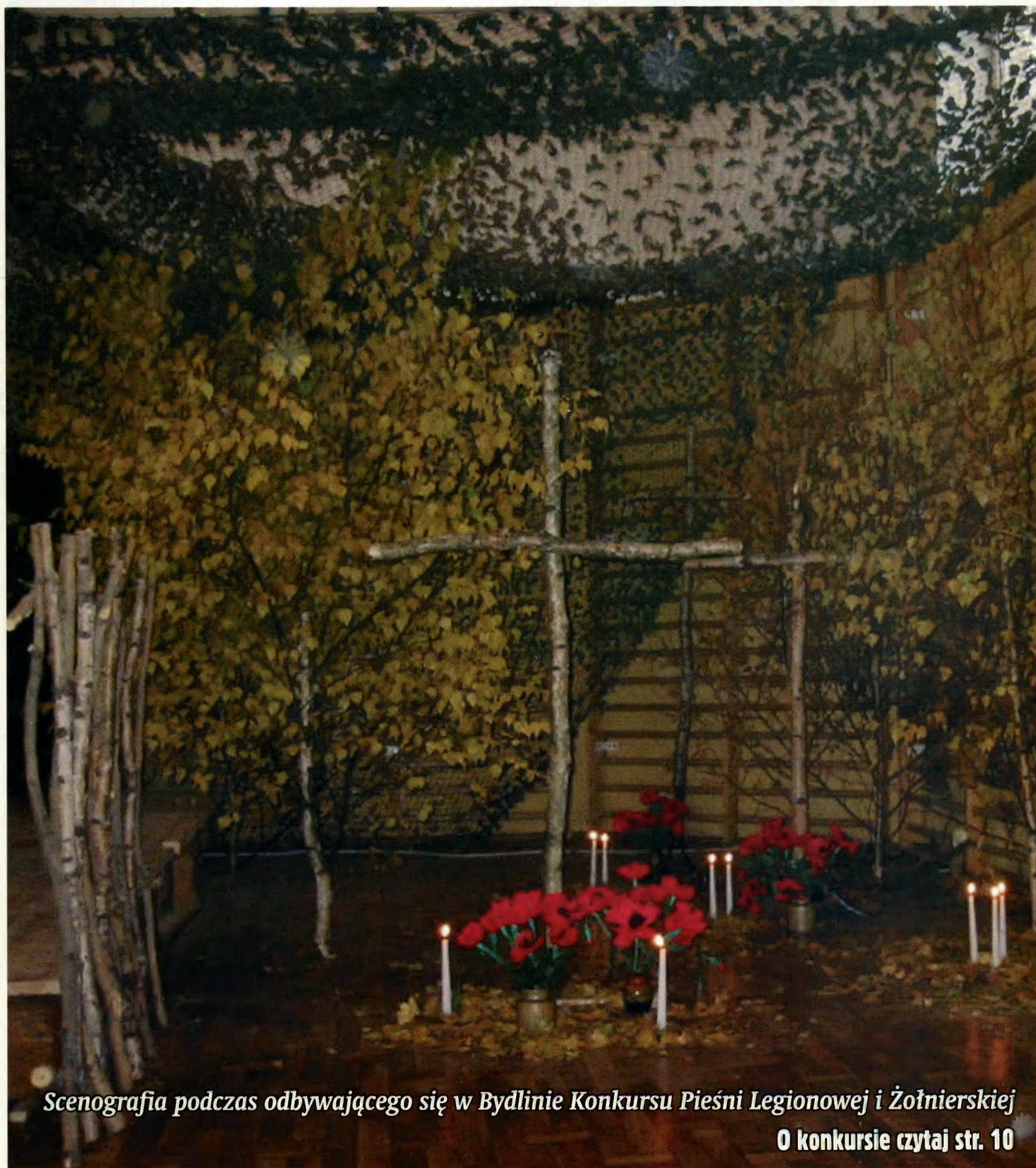

BOGUCIN DUŻY - BYDLIN - CHECHŁO
CIEŚLIN - GOLCZOWICE - HUCISKO
JAROSZOWIEC - KLUCZE - KOLBARK
KWAŚNIÓW DOLNY - KWAŚNIÓW GÓRNY
KRZYWOPŁOTY - RODAKI - RYCZÓWEK
ZALESIE

w numerze:

- Sesja Rady Gminy
- Konkurs pieśni legionowej
- Memento vitae
- Kluczevska Jesień
- Konkurs eko - piosenki

INFORMACYJNY MIESIĘCZNIK SAMORZĄDOWY Nr 11/133 listopad 2003 ISSN 1426-1987

Scenografia podczas odbywającego się w Bydlinie Konkursu Pieśni Legionowej i Żołnierskiej
O konkursie czytaj str. 10

„Sołectwo Roku 2003”

Agnieszka Mól-Klichowska

Zakończył się już konkurs gminny na Sołectwo Roku 2003. Konkurs trwał od czerwca do września włącznie, brały w nim udział wszystkie sołectwa naszej gminy.

Ocena punktowa kształtuje się następująco:

1. Bogucin Duży - 63 pkt
 2. Bydlin - 56 pkt
 3. **Chechło - 84 pkt**
 - II miejsce (2 500 zł nagrody)**
 4. Cieślin - 49 pkt
 5. Golczowice - 57 pkt
 6. Hucisko - 49 pkt
 7. Jaroszewiec - 49 pkt
 8. Klucze - 50 pkt
 9. Kolbark - 52 pkt
 10. Krzywopłoty - 46 pkt
 11. Kwaśniów Górny - 58 pkt
 12. Kwaśniów Dolny - 53 pkt
 13. **Rodaki - 90 pkt**
 - I miejsce (3 500 zł nagrody)**
 14. **Ryczówek - 80 pkt**
 - III miejsce (1 500 zł nagrody)**
 15. Zalesie Golczowskie - 53 pkt
- Punkty przyznawano w dwóch kategoriach:
- I. Estetyka i czystość (1 - 60 punktów) - w tej kategorii

brano pod uwagę wygląd i czystość posesji; wygląd i czystość budynków użyteczności publicznej, zakładów usługowych; wygląd i czystość ulic, skwerów i rowów przydrożnych.

II. Zaangażowanie mieszkańców i organizacji społecznych (1 - 40 punktów) - tutaj brano pod uwagę: organizowanie imprez integrujących wieś; procentowy udział właścicieli posiadających pojemniki na odpady.

Co miesiąc pracownicy Urzędu Gminy (Pan Józef Kaczmarczyk i Pani Janina Obratańska) dokonywali objazdu wsi i oceniali stan posesji oraz wygląd całej miejscowości. Przyznawane punkty w każdym miesiącu zapisywano na kartach ocen.

Ocena końcowa jest średnią z ocen wszystkich miesięcy trwania konkursu.

Dziesięć lat pracy dziennikarskiej

Halina Ładoń

Szybko mija czas, a szczególnie przy redagowaniu gazety, bo ciągle jest go za mało. Nie przypuszczałam, że sprostam temu zadaniu i że przez tyle lat będę pełnić funkcję redaktora naczelnego. Właśnie w listopadzie 1993r. rozpoczęłam pracę w redakcji ECHA KLUCZ. Z okazji jubileuszu 10 - lecia mojej pracy dziennikarskiej pragnę podziękować Czytelnikom, którzy od początku byli życzliwi i z życzliwością obserwowali zmiany na lepsze. Na przestrzeni tych dziesięciu lat wspierali mnie w pracy: Pan Bolesław Huras, który zmarł kilka lat temu, a który od początku istnienia gazety wiele pisał o problemach i radościach młodzieży, o szkole i życiu zwykłych ludzi, współpracowali także z redakcją przez wiele lat: Pani Zofia Rządowska, Pan Marian Maryszewski, Pan Andrzej Krawczyk, Pan Eugeniusz Kulawik, Pan Zenon Rożniakowski, Pan Zenon Zaclona, Pan Władysław Karolczyk. W ostatnich trzech latach współpracowali z redakcją młodzi dziennikarze z klasy dziennikarskiej w kluczewskim Gimnazjum pod kierunkiem

Pani Jolanty Gliwińskiej. Zarówno gimnazjaliści jak też Pani Gliwińskiej składam serdeczne podziękowania. Szczególnie serdecznie pragnę podziękować byłemu gimnazjaliście, a obecnemu licealiście - Michałowi Kasprzykowi z Zalesia, który nadal z redakcją współpracuje.

Pragnę bardzo serdecznie podziękować mojemu współpracownikowi - Panu Rafałowi Jaworskiemu, pracownikowi referatu promocji w Urzędzie Gminy za wiele ciekawych pomysłów dziennikarskich na przestrzeni lat. Dziękuję wszystkim, którzy rozumieją potrzebę wspierania gazety pomysłami i swoimi artykułami. Dziękuję za współpracę nauczycielom szkół i przedszkoli oraz pracownikom GOK i OPS. Dziękuję również bardzo serdecznie wszystkim osobom, które pomagają w kolportażu gazety i wszystkim sprzedawcom gazet.

Pragnę dodać, że ECHO KLUCZ bierze udział w Ogólnopolskim Konkursie gazet samorządowych. Konkurs rozpoczął się w 2002r. patronat objął Prezydent Aleksander Kwaśniewski.

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

KRZYWOPLOTY-BYDLIN-ZAŁĘŻE

POD HONOROWYM PATRONATEM
WOJEWODY MAŁOPOLSKIEGO

PROGRAM UROCZYSTOŚCI W DNIU 16 LISTOPADA 2003 R. W BYDLINIE

godz. 13¹⁵: uroczyste poświęcenie i przekazanie

sztandaru uczniom Gimnazjum

godz. 13⁴⁵: wymarsz spod Szkoły Podstawowej
na Cmentarz Parafialny w Bydlinie

godz. 14⁰⁰: uroczysta Msza Święta;

Hymn Państwowy, uroczysta zmiana wart,
apel poległych, salwa honorowa

Uwaga!

W dn. 16.11.2003 przewidziano dodatkowe kursy autobusów linii 478

Kurs relacji: Olkusz Dworzec PKS 12⁵⁵ - Klucze 13⁰⁸ - Jaroszewiec 13¹⁵
Kolbark 13²³ - Bydlin Szkoła 13²⁸

Kurs relacji: Olkusz Dworzec PKS 12²⁵ - Klucze 12³⁸ - Chechło 12⁵³
- Rodaki 13¹² - Ryczówek 13²¹ - Kwaśniów Górny 13²³
- Cieślin 13²⁸ - Bydlin Szkoła 13³³

Kurs relacji: Bydlin Szkoła 16⁰⁰ - Jaroszewiec 16¹² - Klucze 16¹⁷
- Olkusz Dworzec PKS 16³²

Kurs relacji: Bydlin Szkoła 16³⁰ - Cieślin 16³⁴ - Kwaśniów 16³⁷
- Ryczówek 16⁴⁰ - Rodaki 16⁴⁵ - Chechło 17⁰⁸
- Klucze 17²² - Olkusz Dworzec PKS 17³⁹

DRODZY MIESZKAŃCY GMINY KLUCZE

Zbliża się okres Świąt Bożego Narodzenia
- czas radości i prezentów.

Uczniowie Gimnazjum postanowili pomóc rodzinom
najuboższym w naszej gminie.

Wspólnie z Centrum Handlowym „Biedronka” organizujemy
„Wielką Akcję Charytatywną”. Każdy może przyłączyć się do
nas i sprawić, aby nadchodzące święta
były miłe dla wszystkich.

Wystarczy, że w dniach 5 - 6 grudnia podczas zakupów,
wrzucisz jakiś produkt do koszyka wolontariuszy.

Uczmy się dzielić radością

*Harcerze i uczniowie
Gimnazjum w Kluczach*

Sesja Rady Gminy

Halina Ładoń

Podczas sesji 16 października 2003r. podjęto uchwały:

1. Trzy uchwały w sprawie zmian uchwały budżetowej Gminy Klucze na rok 2003

2. W sprawie zorganizowania w miesiącu listopadzie br. w sołectwach gminy wspólnie z organizacjami działającymi w danym sołectwie "Dnia Seniora". Koszty imprez pokryte będą ze środków budżetowych Rady Gminy w wysokości 4 500 zł. Proponowany podział środków: Klucze – 1000 zł. Jaroszewiec i Chechło – po 400 zł., Bydlin, Ryczówek i Rodaki – po 300 zł., Kwaśniów Górny i Kwaśniów Dolny – po 250 zł., Bogucin Duży, Golczowice, Zalesie, Kolbark, Krzywopłoty i Cieślin – po 200 zł. Hucisko – 100 zł. Radni zaakceptowali tę propozycję.

3. Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLVI/336/02 o wykupie terenu zajętego pod drogę Bydlin Zawadka – Załęże. Dotyczy wykupu lub przyjęcia darowizny od prywatnych właścicieli terenu zajętego pod drogę Bydlin Zawadka – Załęże.

4. Uchwała w sprawie wyboru ławników do sądów powszechnych.

Wyniki wyborów ławników podajemy w oddzielnym artykule

W swoim sprawozdaniu Pani Wójt poinformowała radnych o powstaniu Gminnego Centrum Informacji, na uruchomienie którego gmina otrzymała około 62 tys. zł. z Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Nowopowstała instytucja służyć będzie między innymi bezrobotnym, tam będą mogli skorzystać z komputera i sprzętu biurowego. GCI będzie czynne także w sobotę i niedzielę. Otwarcie planowane jest na 16 grudnia br. Podobne instytucje funkcjonować będą w kilkunastu miastach i gminach województwa.

Inne informacje:

- Już w przyszłym roku wprowadzony będzie podatek katastralny

- Złożone przez Rady Sołeckie wnioski do budżetu są niemożliwe do zrealizowania, jest ich stanowczo za dużo

- Radni zainteresowani byli ulicą Olkuską, pani Wójt poinformowała, że trwają rozmowy z wykonawcą i projektantem. Będzie poszerzony zjazd na Olkuską.

- Trwają konsultacje nad powstającym nowym planem przestrzennej zabudowy

Podczas dyskusji radni poruszyli sprawy:

- łącznika, a dokładnie nasypów przy nowej drodze – łączniku. Nasypy nie są utwardzone, istnieje obawa, że nasypy te zmyje woda.

- zamontowanie nowych przystanków w centrum Klucza

- mamy najdroższą wodę w całym województwie. Przedsiębiorstwo wodociągów obciąża odbiorców wody kosztami, aby nie wykazać strat swojej firmy. Sprawa jest poważna i coś należy z tym zrobić.

- zlikwidowania objazdu przez Ryczówek w związku z zamontowaniem na moście przy trasie 791 – w przysiółku Rzeki, znaku ograniczającego tonaż do 15 ton. Mieszkańcy Ryczówka proszą o zmianę ruchu

- przejeżdżacie dla pieszych na Osadzie

- jesiennego wywozu dużych gabarytów.

- dyskutowali także o śmieciach. Okazuje się, że nie wszyscy właściciele sklepów posiadają własne kontenery i dlatego wywożą śmieci do kontenerów na Osiedle XXX – lecia lub do lasu. Problem śmieci urasta do bardzo dużego, kosztownego problemu gminy i spółdzielni mieszkaniowej, która nie może nadążyć wywozić śmieci z osiedla. Sprawą tą zajmą się odpowiednie służby.

Wspólne posiedzenie komisji

Wśród tematów omawianych na wspólnym posiedzeniu komisji Rady Gminy, które odbyło się 29 października 2003r. między innymi:

- omawiano projekty uchwał budżetowych, które przygotowane zostały na zaplanowaną sesję 5 listopada br.

- podczas posiedzenia sprawozdanie merytoryczne i finansowe za trzy kwartały 2003r. złożyli: Andrzej Miszczyński - Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Ryszard Kamionka - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej (sprawozdania poniżej).

- na posiedzenie przybył dr Stanisław Stanek, który zajmuje się akcją zainicjowaną przez

Centrum Genetyki Onkologicznej i Pomorską Akademię Medyczną, a dotyczącą przeprowadzenia ankiet i złożenia przez mieszkańców gminy Klucze "Deklaracji przystąpienia do badań nad dziedziną podatnością na choroby nowotworowe", które pozwolą wyjaśnić jak wiele rodzin zetknęło się z chorobą nowotworową. Jest to akcja prowadzona na skalę europejską. W powiecie olkuskim na przeprowadzenie tej akcji wybrana została gmina Klucze. Sołtysi roznoszą ankietę do każdej rodziny na terenie naszej gminy. Wypełnione ankietę można składać u sołtysów lub bezpośrednio w ośrodku zdrowia.

- Centrum Genetyki Onkologicznej w przyszłym roku będzie przeprowadzać bezpłatne badania u wybranej grupy osób, które są genetycznie zagrożone chorobą nowotworową.

- Radni omawiali także propozycję przyznania tytułu Honorowego Obywatela Gminy Klucze – Wojewodzie Małopolskiemu Panu Jerzemu Adamikowi, który pochodzi z naszego terenu, a obecnie pełni szaczną rządową funkcję. Propozycja została przez radnych pozytywnie zaopiniowana.

Sprawozdanie GOK

Dnia 29 października br. Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Kluczach P. Andrzej Miszczyński oraz Główna Księgowa P. Danuta Kamionka podczas obrad Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Rady Gminy złożyli sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności Gminnego Ośrodka Kultury za 9 m-cy 2003 r.

Gminny Ośrodek Kultury organizuje i sprawuje nadzór nad podległymi mu placówkami: 2 domami kultury, 4 świetlicami oraz 2 bibliotekami. Prowadzi działalność w zakresie upowszechniania kultury, tworzenia warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, rozbudzania i zaspakajania potrzeb kulturalnych i zainteresowań mieszkańców gminy Klucze oraz popularyzacji książki i czytelnictwa.

Od 1 lipca br. GOK stał się użytkownikiem krytej pływalni w Jaroszewcu. Dotychczasowa działalność została więc poszerzona o działalność rekreacyjną.

Realizacja potrzeb kulturalno-oświatowych dzieci i młodzieży odbywa się poprzez koła zainteresowań. Pod opieką Gminnego Ośrodka Kultury znajduje się orkiestra dęta i Kapela „JASIE”.

W bieżącym roku GOK był organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez kulturalnych, festiwali i przeglądów. Młodzież szkolna zrzeszona w sekcjach domów kultury brała udział w festiwalach, konkursach i przeglądach: powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich a

nawet międzynarodowych.

W styczniu br. odbyły się: XI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy /kwesta uliczna, koncert charytatywny/, I Gminne Spotkania Zespołów Jasełkowych oraz finał przeglądu jasełek /prezentacja widowiska jasełkowego przygotowanego przez uczniów Gimnazjum w Kluczach, wręczenie nagród/.

Na przełomie stycznia i lutego, podczas ferii zimowych GOK przygotował w podległych mu placówkach: domach kultury, bibliotekach i świetlicach zajęcia dla dzieci i młodzieży: plastyczne, ceramiczne, taneczno-ruchowe, wokalne oraz lekcje biblioteczne. Były również inne atrakcje, takie jak: kulig, dyskoteki, zajęcia sportowe /tenis, bilard/ oraz zajęcia komputerowe.

W marcu GOK był współorganizatorem XIII Powiatowego Festiwalu Kultury. W kluczewskim domu kultury odbyły się FORMY MUZYCZNE w/w Festiwalu. Natomiast w TEATRALIACH w MOK w Olkuszu wzięła udział grupa teatralna „Szkraby”, a na FORMY PLASTYCZNE dzieci wysłały swe prace do GOK w Bolesławiu.

24 kwietnia odbył się II

Gminny Konkurs Piosenki i Tańca Przedszkolaków „My jesteśmy Przedszkolaczki”, a od 30 kwietnia do 4 maja GOK był współorganizatorem obchodów Dni Ziemi Kluczewskiej. Zorganizowano konkursy i zabawy dla dzieci, występ zespołu „Ogniki”, Piknik Folklorystyczny oraz finał II Gminnego Konkursu Piosenki i Tańca Przedszkolaków /połączony z wręczeniem dyplomów i nagród/.

W pierwszej dekadzie maja, wspólnie z Małopolskim Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu GOK zorganizował Powiatowe Eliminacje XVIII Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży „Bajdurek”. Również w maju odbyło się podsumowanie XIII Powiatowego Festiwalu Kultury /formy muzyczne/. W koncercie finałowym wystąpili nagrodzeni wykonawcy, następnie odbyło się wręczenie nagród i dyplomów, a na zakończenie zgromadzona na sali publiczność /dzieci i młodzież/ otrzymała słodczyce wraz z życzeniami z okazji zbliżającego się Dnia Dziecka.

W maju kluczeńska biblioteka znalazła się w gronie kilkudziesięciu placówek, którym krakowska Fundacja im. Andrzeja Urbańczyka podarowała sprzęt komputerowy w ramach programu „Internet dla bibliotek”. Z internetu korzystają: dzieci, młodzież oraz dorośli.

1 czerwca w Łazach odbył się Zlot Młodzieży Gmin Jurajskich, w którym uczestniczyła reprezentacja gminy Klucze /m. in. zespół wokalny „Ogniki”. Gminny Ośrodek Kultury, wspólnie z Urzędem Gminy zorganizował stoisko, na którym zaprezentował wspaniałe

prace wykonane w pracowniach: plastycznej i ceramicznej oraz płytę zespołu „Ogniki” pt. „SUPER KLUCZE”.

W ramach zajęć i imprez wakacyjnych, organizowanych w placówkach GOK dzieci uczestniczyły w zajęciach w pracowniach: plastycznej, ceramicznej i muzyczno-wokalnej, zajęć świetlicowych a także brały udział w wielu atrakcyjnych wycieczkach, dyskotekach i festynach.

Na początku sierpnia w miejscowości Żelazko odbył się III Międzynarodowy Zlot Skautów i Przewodniczek Europy - EUROJAM 2003. Gminny Ośrodek Kultury zorganizował tam stoisko promocyjne gminy Klucze, na którym zaprezentował m.in. prace wykonane w pracowniach: plastycznej i ceramicznej. Uroczystość zakończenia Zlotu swym występem uświetniła Kapela JASIE.

W związku z włączeniem się gminy Klucze do ogólnopowiatowej akcji „Pomóżmy sobie sami” w kluczewskim domu kultury odbył się spektakl dla młodzieży w wykonaniu teatru „Antrakt” MOK Olkusz, natomiast nasza grupa teatralna „Szkraby” pojechała z „Bajką o rybaku i złotej rybie” do MOK w Olkuszu i do Wolbromia. Oprócz tego odbył się koncert charytatywny z udziałem wykonawców z Olkusza i Wolbromia.

Również we wrześniu GOK był współorganizatorem „Rajdu Hardego”, w którym uczestniczyły 33 drużyny.

Pod koniec października w Jaroszewcu odbył się XIV Gminny Przegląd Dorobku Zespołów Folklorystycznych „Kluczew-

ska Jesień”. Wystąpiły zespoły śpiewacze KGW, Teatr Ludowy z Ryczówka oraz Zespół „Swojacy” z Rodak oraz gościnnie – Zespół z Zarzecza i Olkusza.

W listopadzie GOK będzie współorganizatorem IX Międzynarodowego Biegu Ulicznego „Szlakami Walk Legionistów” oraz Wojewódzkich Obchodów 89 Rocznic Bitwy pod Krzywopłotami. Ostatnią imprezą w bieżącym roku będzie Impreza Mikołajkowa dla dzieci.

Dzięki zaangażowaniu pracowników oraz dzieci i młodzieży z kół zainteresowań GOK może się poszczycić wieloma sukcesami. Sekcje: teatralna, wokalo-taneczna, plastyczna i ceramiczna mają duży udział w reprezentowaniu gminy Klucze oraz regionu na powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich i międzynarodowych przeglądach, festiwalach i konkursach, gdzie zdobywają nagrody i wyróżnienia:

Grupa Teatralna „Szkraby”:

- II miejsce oraz otrzymanie nominacji do Finału XVIII Festiwalu Dzieci i Młodzieży „Bajdurek” w Nowym Sączu na Małopolskim Przeglądzie Teatrów Lalkowych „O Wielką nagrodę Zająca Poziomki”

- II miejsce w kategorii szkół podstawowych na XIII Powiatowym Festiwalu Kultury /TEATRALLA/

- Nagroda na Wojewódzkim Finale XVIII Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży „Bajdurek” w Nowym Sączu

Ciąg dalszy na str. następnej

ciąg dalszy ze str. poprzedniej

Sprawozdanie GOK

Zespół wokalny „Ogniki”:

- Wyróżnienie dla grupy starszej oraz dla solistek na XIII Powiatowym Festiwalu Kultury /FORMY MUZYCZNE/

- Dyplom wyróżnienia, nagrody rzeczowe oraz udział w Koncercie Galowym XX Festiwalu Piosenki Dziecięcej „Kolorowe Nutki” w Krakowie

- Nagroda na Festiwalu Piosenki Turystycznej w Koziegłowach

Sekcja plastyczna:

- Nagroda w Powiatowym Festiwalu Kultury /FORMY PLASTYCZNE/

Sekcja ceramiczna:

- Nagroda w Powiatowym Festiwalu Kultury /FORMY PLASTYCZNE/

- Nagroda w XXVI Ogólnopolskim Konkursie Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Krajobraz Polski – Tradycje, Współczesność, Przyszłość” – CZĘSTOCHOWA 2003.

- Nagroda w V Międzynarodowym Konkursie Twórczości Plastycznej „Dziecko i pies” – CZĘSTOCHOWA 2003 oraz

zakwalifikowanie jednej z prac do udziału w wystawie pokonkursowej.

Budżet Gminnego Ośrodka Kultury wg planu na rok 2003 zamyka się kwotą 1.174.810,- zł, z tego dotacja z UG wynosi 1.074.810,- zł, a pozostałe 100.000 zł, to dochody własne GOK. Gminna dotacja na działalność kulturalną w kwocie 900.000,- zł stanowi 4,5 % ogólnego budżetu gminy, natomiast dotacja na działalność rekreacyjną (w II półroczu) w kwocie 174.810,- zł stanowi 1,8 % ogólnego budżetu gminy.

Realizacja budżetu GOK za 3 kwartały 2003 r. przedstawia się następująco:

- po stronie przychodów 70,37% planu rocznego
- po stronie rozchodów 64,58% planu rocznego.

Mniejsze wykonanie po stronie rozchodów wynika z faktu, iż wiele imprez gminnych (zgodnie z planem i kalendarzem imprez) będzie odbywać się w IV kwartale 2003 r., toteż na ten okres przewidziane są większe wydatki.

Część rzeczowa – wykonanie budżetu za III kwartały 2003 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kluczach realizując Ustawę o Pomocy Społecznej z 29-XI-1990r. dysponuje zarówno środkami pochodzącymi z budżetu państwa na realizację zadań zleconych, dofinansowanie zadań własnych, jak i z budżetu gminy na realizację zadań własnych i utrzymanie ośrodka.

Opieka Społeczna – zadania zlecone

W ramach zadań zleconych wypłacane są renty socjalne, zasiłki stałe, stałe wyrównawcze, okresowe, dla kobiet wychowujących dzieci i kobiet które urodziły dzieci (ochrona macierzyństwa), zasiłki okresowe gwarantowane dla matek samotnie wychowujących dzieci, oraz ich ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z Ustawą nr 117 z 1998r. osoby pobierające rentę socjalną, zasiłek stały wyrównawczy lub gwarantowany zasiłek okresowy są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym. W ramach zadań zleconych realizowane są również zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne dla tych rodzin i osób, które nie posiadają źródła wypłacającego te zasiłki.

ubezpieczenia zdrowotne

	rodzin	świadczeń	
Zasiłki stałe	8	60	1.806,00
Zasiłki stałe wyr	32	244	6.609,00
Gwarantowany zasi	6	36	910,00
Renta socjalna	60	444	13.136,00
Razem:			21.461,00

zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne

	rodzin	świadczenia	
Zasiłki stałe	15	113	47.234,00
Stale wyr.	38	280	87.409,00
Zasiłki okre.gwar.	6	36	13.284,00
Zasiłki okresowe	88	99	5.040,00
Renty socjalne	86	700	279.444,00
Ochr.macie	34	120	33.878,00
Bilety kredytowe	10	10	251,00
Razem:			466.540,00
Ubezpieczenia społeczne			
Zasiłek stały	13	98	11.690,00
Zasiłek okre.gwar	6	36	4.068,00
Razem:			15.758,00
Razem:			482.298,00
zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne			
Zasiłek .rodz.	13	104	4.590,00
Zasiłek .pielę	59	472	66.465,00
Razem:			71.055,00

W ramach zadań zleconych zakupywane były wyprawki szkolne dla uczniów klas pierwszych w ramach rządowego programu „Wyprawka Szkolna”

Z tej formy pomocy skorzystało:

39 dzieci 3.510,00

RAZEM ZADANIA ZLECONY 578.324,00

Dofinansowanie zadań własnych.

W ramach tych zadań prowadzi się dożywianie dzieci w szkołach, oraz wypłaty dodatków mieszkaniowych. Środki finansowe na realizację tych zadań są pokrywane w części z budżetu państwa, a w części z budżetu gminy.

W I półroczu 2003 roku z tej formy pomocy skorzystało:

407 dzieci	38.151 posiłków	88.131,00
z tego:	54% „RZ”	47.322,00
	46% „S”	40.809,00

Dodatki mieszkaniowe przyznaje się na pomoc w utrzymaniu mieszkania czy domu. Jest to dopłata do czynszu, wody, C.O., wywóz nieczystości.

Z tej formy pomocy skorzystało:

około 315 rodzin	1.360 świadczeń	269.164,00
z tego: ok. 51%	„RZ”	137.742,00
ok. 49%	„S”	131.422,00

Zadania własne

W ramach zadań własnych realizowane są świadczenia w postaci schronienia, posiłków, ubrania, wypoczynek letni dla dzieci, usługi opiekuńcze oraz zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń losowych, a także sprawianie pogrzebu i dożywianie dzieci w przedszkolu czy pomoc w naturze.

	rodzin	świadczeń	
Zas. celowe	440	4.981	104.785,00
Ubranie	47	60	3.330,00
Schronienie	3	131	3.949,00
Spraw. pogrzebu	2	2	3.440,00
Razem:			115.504,00

Utrzymanie ośrodka jest finansowane ze środków budżetu państwa, a także ze środków gminy. Zawiera wartość wypłaconych wynagrodzeń, oraz pochodnych, delegacje, szkolenia pracowników, koszty utrzymania obiektu, zakup materiałów biurowych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania ośrodka, zapłata za wodę, światło, gaz, telefon, opłaty pocztowe, prowizje bankowe, konserwacja c.o., obsługa prawna, umowy-zlecenia, ubezpieczenie obiektu i majątku, naprawa maszyn biurowych i inne.

Razem:	473.636,00
Z tego: „RZ”	111.790,00
„S”	361.846,00

Ogólnie wykonanie budżetu za III kwartały 2003 rok.

Zadania zlecone	690.114,00
Dofi. zad. własnych	185.064,00
Zadania własne	649.581,00
Ochrona zdrowia	113.743,00
RAZEM:	1.638.502,00

Sprawozdanie OPS

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone gminie przez Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania te zostały przyjęte do realizacji przez Radę Gminy w dniu 5 lutego 2003 i zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2003.

Z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za trzy kwartały 2003.

1. Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kluczach

• 7 posiedzenia pełnego składu Komisji

• przeprowadzenie 12 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy

• przeprowadzenie 35 rozmowy motywacyjne z uzależnionymi do podjęcia leczenia odwykowego.

2. Prowadzenie działalności profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży

• organizacja Gminnej Olimpiady wiedzy o uzależnieniach

• organizacja działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców alkoholu

• organizowanie imprez okolicznościowych w świetlicy

cy sojoterapeutycznej- Dzień Matki, Dzień Dziecka

• organizacja programów socjoterapeutycznych w świetlicy

• zorganizowanie wymiany młodzieżowej z partnerską Gminą Cerepfału na Węgrzech

4. Utrzymanie i doposażenie świetlicy socjoterapeutycznej.

• doposażenie świetlicy w bieżące materiały biurowe i plastyczne.

• Organizowanie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych

5. Funkcjonowanie Punktu Interwencji Kryzysowej przy OPS

• interwencja kryzysowa w 19 rodzinach z problemem alkoholowym

• doposażenie Punktu w podstawowe materiały biurowe

• zajęcia edukacyjne w Schronisku dla osób bezdomnych w Kluczach

OPS przygotowuje ponadto program polityki socjalnej gminy Klucze, który posłuży do przygotowania wniosków do Europejskiego Funduszu Społecznego. Na dzień dzisiejszy skierowane są wysiłki na rzecz budowania partnerstwa lokalnego z uwzględnieniem partnerów zagranicznych, z którymi gmina Klucze współpracuje.

Kilka słów o obwodnicy.

Bożena Szromnik

Zbliża się termin oddania do użytkowania odcinka obwodnicy Klucz. Ponieważ na etapie realizacji powstawało wiele wątpliwości, pora je wszystkie wyjaśnić.

Jednym mieszkańcom, a w szczególności tym posiadającym posesję przy ul. Olkuskiej, pomysł budowania obwodnicy bardzo się podobał, innym a szczególnie tym z ul. Bolesławskiej – wydał się nieporozumieniem. I trudno się im dziwić, bowiem obydwie ulice i tak są zbyt wąskie dla ruchu potężnych TIR-ów, a nie ma możliwości na ich poszerzenie.

Fakt pozostaje faktem – mamy obwodnicę, o którą władze gminy tak długo zabiegały, a czas pokaże czy spełni ona swoje zadanie.

Dla mieszkańców ul. Olkuskiej jest ona wyba-

Ciąg dalszy na str. następnej

PRACA SOCJALNA

styczeń 2003

— październik 2003

Pracownik socjalny w rejonie którym się opiekuje rozpoznaje potrzeby społeczne osób indywidualnych, rodzin i grup; zapakują niezbędne potrzeby życiowe osób niezaradnych, niezdolnych do pracy z powodu wieku, inwalidztwa, stanu zdrowia, przejściowej trudnej sytuacji życiowej, rozwiązuje problemy środowisk zagrożonych uzależnieniami, będących z konfliktem z prawem, bezdomnych, bezrobotnych.

Pracownik Socjalny zbiera informacje o potrzebach osób, rodzin, (obserwuje, rozmowy indywidualne, lustracje, prowadzenie wywiadu środowiskowego, wypełnianie kwestionariuszy, ankiet, oświadczeń majątkowych prowadzenie negocjacji z rodzinami zobowiązanymi do alimentacji na rzecz klienta.

przewodzenie dokumentacji, analizowanie zebranych danych, diagnozowanie potrzeb środowiska

■ przeprowadzenie wywiadów środowiskowych -2055

• przeprowadzenie wywiadów alimentacyjnych do użytku wewnętrznego -356

• przeprowadzenie wywiadów alimentacyjnych dla innych Ośrodków -211

• występowanie z wnioskiem o wywiady alimentacyjne do innych OPS -294

• przeprowadzenie wywiadów do PCPR w sprawie rodzin zastępczych -11

• przeprowadzenie wywiadów w sprawie turnusów rehabilitacyjnych -7

• przeprowadzenie wywiadów w sprawie ustalenia opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej -5

• przeprowadzenie wywiadów do placówek opiekuńczo-wychowawczych -15

■ rozeznanie sytuacji rodziny materialno-bytowej dla instytucji

• (karty informacyjne) Policja -49

• (karty informacyjne) Sąd -71

• (karty informacyjne) ZUS -8

• (karty informacyjne) PUP -9

• (karty informacyjne) Areszt Śledczy Zakład Karny -10

■ kontakty w sprawach indywidualnych klientów i rodzin

• Sąd Rodzinny i Nieletni, Kuratorium -99

• Policje (dzielnicowi) -123

• interwencje -23

• ZUS-y (renty socjalne) -93

• PUP -30

• Szkoły Podstawowe, Przedszkola, Gimnazja -220

■ skopetowanie dokumentacji w sprawie umieszczenia w DPS -13

■ pomoc w napisaniu pozwu o alimenty, o podwyższenie świadczeń alimentacyjnych, ubezwłasnowolnienie, o ograniczenie władzy rodzicielskiej, o eksmisję -24

• pośredniczenie w kierowaniu podopiecznych i inwalidów na Komisję ustalającą stopień niepełnosprawności

• pomoc w wypełnianiu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności -84

• kontakt z lekarzem rejonowym -11

• kontakt z Zespołem Orzekającym -13

• występowanie z wnioskiem o leczenie odwykowe

■ interweniowanie w rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych

• pomoc w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego -84

• opiniowanie podań o rozłożenie na raty zaległości za energię, wodę, gaz -45

• kontakt ze Spółdzielnią i Wspólnotą Mieszkaniową -8

■ sprawowanie kontroli nad wykonywaniem obowiązków przez rodziców których władza rodzicielska została ograniczona

■ wizyty domowe o różnych porach dnia oraz w sobotę i niedzielę -32

■ współpraca z instytucjami i osobami wspomagającymi, pozyskiwanie sponsorów (akcje światowy dzień walki z

ubóstwem, akcje „święconka”), zbiórka sprzętu gospodarstwa domowego, zbiórka odzieży używanej

■ organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci

• wyjazd na węgry -50

• kolonie w bieszczadach -11

• dofinansowanie do wypoczynku -5

Pracownik Socjalny

• motywuje do działania zmierzających do wyjścia z trudnej sytuacji życiowej klientów i wspiera ich w tych działaniach,

• motywuje biernych zawodowo do aktywnego poszukiwania pracy,

wania pracy,

• udziela szeroko rozumianego poradnictwa lub wskazuje miejsca, gdzie można uzyskać taką pomoc,

• informuje o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym,

• wskazuje miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hotelach, ośrodkach,

• dyżuruje w Punkcie Konsultacyjnym w każdy czwartek,

• pracuje w kole PCK,

• udziela porad społeczno-prawnych.

ciąg dalszy ze str. poprzedniej

Kilka słów o obwodnicy.

wieniem. Wiedzą doskonale jak niebezpieczne było poruszanie się na wąskiej nitce jezdni przy wysokich skarpach. Niejeden kierowca wpadł do rowu, niszcząc przy tym ogrodzenia posesji położonych dużo niżej niż droga. Teraz, przy małym ruchu samochodów osobowych, znacznie zmniejszy się nasilenie hałasu a bezpieczeństwo ruchu bardzo wzrośnie.

Chcemy w tym miejscu uspokoić użytkowników obwodnicy, że istniejący aktualnie zjazd na ul. Olkuską zostanie zmieniony poprzez wykonanie szerokich opasek z kostki brukowej, z jednoczesnym złagodzeniem łuków skrętu, co zwiększy poczucie bezpieczeństwa kierowców.

Tak potężna inwestycja jak obwodnica nie może się obejść

bez urządzeń towarzyszących, dlatego też trwają prace przy przebudowie ul. Bolesławskiej, która przejmie ruch kołowy z ul. Olkuskiej. Wygodny chodnik wzdłuż całego ciągu ulicy zapewni bezpieczeństwo pieszym, wykonana nowa nawierzchnia, dostosowana do warunków ruchu ciężkiego, poprawi komfort jazdy, a projektowane rondo w centrum Klucza zapewni bezkolizyjny ruch pojazdów i pieszych w najbardziej newralgicznym rejonie.

Nam, mieszkańcom Klucza pozostaje tylko się cieszyć, że tak potężny kapitał trafił właśnie do nas, że nasze Klucze, tak nam sercu bliskie, już zyskały na wyglądzie, co ma niebagatelne znaczenie, zwłaszcza wtedy, kiedy wszyscy myślimy o bliskim wejściu do Unii.

Spotkanie z prof. Aleksandrem Kojem.

22. X 2003 roku gościł w naszej gminie profesor Aleksander Koj- członek Rady Dyrektorów Polsko- Amerykańskiej Fundacji Wolności, profesor w Instytucji Biologii Molekularnej UJ, były rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dostojnego gościa podejmowali: pani wójt Małgorzata Węgrzyn, dyrektor Gminnego

Zespołu Oświaty- pani Lucyna Latos, prezes Stowarzyszenia „Ziemia Kluczeńska” Włodzimierz Pająk, sekretarz stowarzyszenia pani Iwona Walnik, dyrektor Gimnazjum w Bydlinie pan Krzysztof Dąbrowski, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej. Organizatorem spotkania była pani Jolanta Gliwińska.

Celem wizyty profesora Aleksandra Koją była ocena projektu realizowanego przez Stowarzyszenie „Ziemia Kluczeńska”: Europa Bliżej Ciebie, w ramach programu „Równać szansę”, którego administratorem jest Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży. Efekty projektu oraz korzyści jakie przyniósł on młodzieży i lokalnej społeczności zostały wysoko ocenione przez pana Profesora. W trakcie rozmowy Gość zapoznał się z gminnymi osiągnięciami w zakresie edukacji. Wskazał również na możliwości pozyskiwania funduszy z innych środków Polsko- Amerykańskiej Fundacji Wolności, do czego zachęcał.

Programy Fundacji są odpowiedzią na ważne potrzeby społeczne i kształtują się w wyniku konsultacji z instytucjami trzeciego sektora w Polsce. Wizyta miała miejsce przed wyjazdem profesora Aleksandra Koją do USA, gdzie odbędą się obrady na temat dalszego funkcjonowania Funduszu w Polsce i wspierania inicjatyw w zakresie edukacji, rozwoju społeczności lokalnych, obywatela w demokratycznym państwie prawa i upowszechniania polskich doświadczeń związanych z transformacją.

Wybory ławników

Rada Gminy Klucze dokonała wyboru nowych ławników ludowych do sądów powszechnych - do Sądu Rejonowego w Olkuszu: Wydział II Karny - 8 ławników, Wydział III Rodzinny - 3 ławników i do Sądu Pracy 5 - ławników. Kandydatów na ławników zgłaszali Radzie Gminy prezesi sądów, stowarzyszenia, organizacje i związki zawodowe oraz grupy mieszkańców. Kandydatów na ławników do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych zgłaszały organy administracji rządowej, związki zawodowe oraz organizacje pracodawców. Prezentujemy poniżej nowych ławników, którzy rozpoczną swoją pracę z początkiem nowego roku, po zakończeniu obecnej kadencji.

Rada Gminy Klucze podczas sesji Rady Gminy w dniu 16 października 2003r. w głosowaniu tajnym wybrała następujące

osoby na ławników:

I. Do Sądu Rejonowego w Olkuszu - Wydział III Rodzinny

1. Mędrak Edward
2. Oleksy Aneta Małgorzata
3. Krzywda Kazimiera

II. Do Sądu Rejonowego w Olkuszu - Wydział II Karny

1. Baczyńska Urszula
2. Mól Piotr
3. Hyla Andrzej
4. Plewniak Stanisław
5. Garus Adam
6. Krzywda Wiesław
7. Łaksa Józef
8. Czarnota Adolf

III. Do Sądu Rejonowego w Olkuszu - Sądu Pracy

1. Banasik Ewa
2. Stasiak Cecylia
3. Krawiec Kazimiera
4. Półkoszek Jerzy
5. Janczarski Waldemar

Wyboru ławników Rada Gminy dokonała zgodnie z „Regulaminem wyboru ławników do sądów powszechnych”

Basen jak nowy

Rafał Jaworski

W październiku zakończył się remont basenu przy gimnazjum w Kluczach. Wymieniono instalację grzewczą wody na bardziej oszczędną i bezawaryjną. Prace remontowe objęły ponadto malowanie ścian, sufitu i konstrukcji stalowych. Zamiast bieli, na wspomnianych elementach pojawiły się kolory – niebieski i żółty.

Nasz basen stał się bardziej przytulny – uważa ratownik

Stanisław Góźdz. – Co ciekawe, przyjeżdżają do nas nawet grupy szkolne z miejscowości takich jak Niegowonice, Pilica czy Ciągowice mimo, że zdecydowanie bliżej mają basen w Zawierciu.

Remontowi poddany został również basen w Jaroszewcu. Tam wymienione zostały płytki podłogowe wokół niecki basenowej.

Promocja turystyki

Rafał Jaworski

Związek Gmin Jurajskich przygotowuje się do pozyskania środków na infrastrukturę turystyczną w ramach programu SAPARD. Jeśli projekt się powiedzie, zagospodarowany ma zostać Szlak Rowerowy Orlich Gniazd, a jeden z punktów przystankowych na trasie szlaku, miałby znajdować się w gminie Klucze.

Przygotowania do sapardowskiego projektu oraz sprawozdanie z udziału w jesiennych targach turystycznych to główne tematy spotkania członków Zarządu Związku Gmin Jurajskich, które odbyło się w Krakowie 27 października 2003.

Projekt zagospodarowania szlaku Związek Gmin Jurajskich opracowuje wspólnie z krakowskim oddziałem PTTK. W projekcie ujęto budowę miejsc odpoczynku na trasie szlaku,

składających się z zadaszonych siedzisk i okrągłego stolika. Podczas dyskusji nad projektem uzupełniano go o niezbędne, zdaniem uczestników spotkania, elementy, takie jak kosze na śmieci, ogrodzenie, tablice informacyjne z mapą szlaku, stojaki na rowery, kominek (grill) i toalety (nie są jeszcze znane koszty obsługi sanitarnej).

Planowana lokalizacja punktów odpoczynku obejmuje m.in. takie miejscowości jak Olsztyn, Ostreżnik, Mirów, Karlin, Pod-

zamcze, Rudno i Ryczów. Na terenie gminy Klucze będą to okolice Kwaśniowa i Bydłina. Tak jak w przypadku wszystkich punktów należy jeszcze ustalić własność terenu. Najbardziej zasadną lokalizacją byłby teren pod wzgórzem św. Krzyża. Przecież tamtejsze ruiny (pierwotnie zamku, a później kościoła) są jednym z obiektów na Szlaku Orlich Gniazd.

Podczas krakowskiego spotkania dyrektor biura ZGJ zreferował także udział Związku w tegorocznych, jesiennych imprezach targowych: w Kijowie i Poznaniu. Podczas TOUR SALON W POZNANIU ZGJ zgłosił 2 wydawnictwa do XII Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej w dwóch kategoriach: album „Skarby Jury” w kategorii „albumy”, zaś przewodnik z mapą (wydawnictwo Compass) w kategorii map i atlasów. Właśnie to drugie wydawnictwo – **mapa Jury Krakowsko-Częstochowskiej – zdobyła III miejsce.**

W tym roku Związek Gmin Jurajskich uczestniczył łącznie w 16 imprezach targowych. Zagraniczne to m.in. targi w Berlinie i Budapeszcie, natomiast po

raz pierwszy samodzielnie ZGJ zaprezentował się na targach w Kijowie (w ub. roku była to prezentacja poprzez Urząd Marszałkowski). Targi w Kijowie są największą imprezą turystyczną na Ukrainie, gromadzącą dużą ilość odwiedzających (więcej niż na tego typu imprezach w Polsce i innych krajach europejskich). Robert Nieroda, dyrektor biura ZGJ, określił to nawet mianem niespotykanej liczby klientów i to ludzi z branży turystycznej, w dodatku gotowych do podpisywania konkretnych umów z podmiotami branży turystycznej. Jego zdaniem ZGJ również w przyszłym roku powinien wziąć udział w kijowskich targach i przybliżyć turystom z Ukrainy Jurę Krakowsko-Częstochowską, gdyż Polska znana jest im głównie z dwóch miejsc: Zakopanego i Krakowa. Nie bez znaczenia jest fakt, że turyści ukraińscy odwiedzający nasz kraj (głównie zorganizowane wyjazdy grupowe) dorównują już liczbie przyjeżdżających do naszego kraju turystów z Niemiec. Ponadto sam udział w targach nie jest kosztowny (niskie koszty zarówno samego pobytu w Kijowie i wynajmu powierzchni wystawowej).

Niestety przelot do Kijowa jest drogi, jednak z uwagi na nieporównywalnie krótszy czas podróży w stosunku do innych środków lokomocji (kolej) zdecydowano się na taką formę przejazdu.

Spotkanie Zarządu ZGJ w Krakowie dotyczyło również podjęcia współpracy z Jurajską Izbą Gospodarczą. Było to pierwsze spotkanie z jej prezesem - Kazimierzem Czekajem. W wydawanym przez Izbę biuletynie – miesięczniku „JURA” istnieje możliwość bezpłatnego zamieszczania przez gminy członkowskie ZGJ informacji dotyczących miejsc pod inwestycję, ofert wypoczynku, polityki gminy wobec przedsiębiorców, np. zwolnień podatkowych.

Ostatnim z omawianych tematów było planowane wydawnictwo pod tytułem „Judaika Jurajska”. Na terenie Jury znajduje się wiele miejsc historycznych związanych z tradycją żydowską, cmentarze oraz bożnice mieszkających tu przed wojną polskich Żydów. Te najbliższe gminy Klucze zlokalizowane są m.in. w Sławkowie, Olkuszu, Wolbromie. Wydawnictwo powstanie jeszcze w tym roku.

Legiony Polskie

Rembelska Marlena

"Legiony Polskie z okresu I wojny światowej pozostaną na zawsze na honorowej liście czynu zbrojnego Polaków. To wojsko ochotnicze, złożone z artystów, naukowców, techników, studentów, robotników i chłopów, miało jedyny swego rodzaju charakter w całkowitym oddaniu się walce o Polskę. Charakter ten nadał legionistom Józef Piłsudski, komendant Pierwszej Brygady, powszechnie uznany za kierownika całości akcji zbrojnej w owym czasie". (Wacław Jędrzejewicz)

I wojna światowa

Pierwsza wojna światowa wstrząsnęła strukturą i porządkiem Europy, a nawet całego świata, spowodowała głębokie przeobrażenia polityczne i ustrojowe na znacznych obszarach globu. I wojna odegrała również ogromną rolę w dziejach Polski. W ciągu wielu miesięcy przez jej terytorium przetaczał się front wschodni, a zacięte walki zniszczyły kraj.

Polacy brali czynny udział w wojnie, tracąc na wszystkich frontach około pięciuset tysięcy ludzi. I wojna światowa obalając zaborcze monarchie, przyniosła wreszcie Polsce utraconą przez 123 lata niepodległość, a koniec zmagania wojennych oznaczał początek II Rzeczypospolitej. Wymienione przyczyny stanowią wystarczający powód, aby okres 1914-1918 stał się przedmiotem szczególnego

zainteresowania historiografii. W ostatnich latach historiografia powróciła do problematyki I wojny światowej (wyk. fragm. książki Mariana Zgórniaka 1914-1918).

BITWA POD KRZYWOPLOTAMI 17 – 19 XI 1914

Kilka ważnych faktów z tamtych dni

W dniach 17 – 19. XI. 1914 r. toczyła się pod Krzywopłotami bitwa polskich oddziałów legionowych (IV i VI baon) z Rosjanami. 19. XI. doszło do decydującego starcia pod lasem

domaniewickim, w wyniku którego Rosjanie zostali zmuszeni do odwrotu.

Ważnymi punktami strategicznymi ułatwiającymi walkę polskim żołnierzom były: wzgórza klasztorne pod Krzywopłotami (tu okopał się VI baon), wzgórze bydlińskie (południowe i zachodnie zbocze obsadzone przez część 92 brygady austriackiej), wzgórze od zachodniego skraju Załęża (tu stacjonowała

91 brygada austriacka) oraz las Domaniewicki.

W walce brały udział oddziały legionowe w liczbie około 600 żołnierzy baonu VI pod dowództwem kpt. Fleszara – Satyra, którego zastępcą został kpt. Herwin. IV baonem (nie ma danych dotyczących stanu liczebnego) dowodził kpt. Tadeusz Wyrwa.

Ogólna liczba oddziałów legionowych, które pozostały pod Krzywopłotami, wynosiła 1693 żołnierzy, łącznie z chorymi.

Bitwa pod Krzywopłotami obok Łowczówka była najcięższą bitwą stoczoną przez oddziały I Brygady w 1914 roku, a dla VI baonu najkrwawszą akcją w ciągu kompanii legionowej. Straty, jakie poniosły polskie oddziały to 54 zabitych (w tym 12 zmarło z ran) oraz 130 rannych.

Bitwa pod Krzywopłotami jest dowodem męstwa i odwagi polskich żołnierzy, którzy w obronie wolnej Ojczyzny bez odpowiedniego wyposażenia: bez karabinów maszynowych,

z poparciem artylerii wyposażonej w przestarzałe armatki, zmusiły silniejsze oddziały rosyjskie do odwrotu.

Pole bitwy Legionów Polskich pod Krzywopłotami oraz cmentarz bydliński, na którym leżą ciała bohaterów tej bitwy, były w okresie międzywojennym celem wielu wycieczek, dlatego Olkusi Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego oznakował wówczas ten szlak, prowadzący od stacji kolejowej w Rabsztynie, przez Kolbark, Bydlin do Krzywopłot. Obecnie szlak ten jest już znacznie zmieniony.

W tekście wykorzystano informacje z książki "BITWA POD KRZYWOPLOTAMI (17 – 19 XI 1914)" pod redakcją J. Przemszy Zielińskiego, Sosnowiec 1994.

Każdego roku w gminie Klucze obchodzi się uroczystości rocznicą bitwy pod Krzywopłotami. Relację z przebiegu tegorocznej uroczystości zamieścimy w grudniowym numerze ECHA KLUCZ

(red.)

**W rok 2003 pożegnaliśmy na zawsze:
współpracujących z redakcją EK**

**Bożenę Jaskułę z mężem i synkiem – nauczycielkę Zespołu Szkół w Kluczach oraz
byłą nauczycielkę tej szkoły Beatę Żmudkę**

**Andrzeja Kurowskiego – pracownika Gminnego Ośrodka Kultury w Kluczach,
wieloletniego kinooperatora w kinie PAPIERNIK w Kluczach**

**Adama Piątka – kapelmistrza Kluczewskiej Orkiestry Dętej,
który był z nią związany od roku 1994.**

Czy jesteśmy przygotowani?

Rafał Jaworski

Zarządzanie projektami i pozyskiwanie środków europejskich było tematem dwudniowego, przedostatniego już spotkania w ramach prac nad Programem Promocji Lokalnej Przedsiębiorczości i Zatrudnienia Powiatu Olkuskiego. Spotkanie, na które złożyły się wykłady i praktyczne ćwiczenia, odbyło się na początku listopada w siedzibie olkuskiego starostwa. W czasie, kiedy przygotowania dostosowawcze Polski, Komisja Europejska oceniła najgorzej wśród grupy 10 państw kandydujących do Unii Europejskiej, warsztaty takie wydają się być jak najbardziej na miejscu.

Komisja Europejska wytyka Polsce nie tylko braki w przygotowaniu do członkostwa. Również składane przez nasz kraj projekty oceniane są jako bardzo słabe! Program zorganizowanego w starostwie spotkania składał się z części wykładowej i warsztatowej, a uczestnicy szkolenia uzyskali na nim wskazówki jak tworzyć projekty, aby zyskały zainteresowanie w oczach oceniającej je komisji.

Uzyskanie środków finansowych z Unii Europejskiej nie jest łatwą sprawą. Od złożenia projektu do jego rozpatrzenia mija spokojnie pół roku, zanim projekt obiegnie wszystkie instytucje UE. To już nie jest biurokracja, a raczej „eurokracja” i Max Weber, niemiecki socjolog, historyk i ekonomista, żyjący na przełomie XIX i XX wieku, dziś pewnie skłaniałby się do tego drugiego terminu. Swoją drogą funkcjonowanie tak potężnego aparatu administracji samo w sobie jest świetnym sposobem na bezrobocie. Wszystkie naczelnie instytucje Unii Europejskiej, którym podlega jeszcze spora liczba mniejszych podmiotów, trzeba obsadzić ludźmi: Komisja Europejska, Rada Europejska, której nie należy mylić z Radą Europy i Radą Unii Europejskiej, dalej - Parlament Europejski, Trybunały - Sprawiedliwości, Obrachunkowy (takie europejskie RIO) i trzy Komitety - Regionów, Stałych Przedstawicieli i Ekonomiczno-Społeczny.

Polska znajdzie się w Unii Europejskiej już w 2004 roku. Ale już 2006 rok jest końcówką okresu obejmującego programy pomocowe, a nad budżetem 2007 - 2013 unijne dyskusje odbywają się bez udziału nowych członków Unii, a więc i bez nas.

Pocieszające może być natomiast to, że przy rozdzielaniu środków finansowych panuje w Unii pewna polityka. Jedną z obowiązujących zasad jest tzw. „Zasada koncentracji”, według której środki są przeznaczane dla regionów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji

ekonomicznej. Stąd poważne ograniczenie w korzystaniu z unijnych środków dotyczące na przykład wysoko rozwiniętych Niemiec i obawy Hiszpanów o większe dotowanie na przykład Polski, a tym samym uszczuplenie wsparcia dla mieszkańców Półwyspu Iberyjskiego.

Jakie cele mają szansę być dotowane z Unii Europejskiej? Podpowiadają nam to same założenia Unii, a więc zapewnienie bezpieczeństwa, postępu gospodarczego i społecznego, ochrona wolności, praw i interesów obywateli. To może być chętnie finansowane przez Unię.

Przyjrzyjmy się teraz funduszom strukturalnym Unii, które zajmują największy procent budżetu UE.

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (najbogatszy)
- Europejski Fundusz Socjalny - kieruje się zasadą wyrównywania szans kobiet w stosunku do mężczyzn
- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej
- Jednolity Instrument Finansowania Rybołówstwa - najmniej z funduszy, z którego może skorzystać północna Polska, Warmia, Mazury.

Specyficznymi instrumentami polityki strukturalnej UE, proponowanymi przez Komisję Europejską państwom członkowskim, są **Inicjatywy Wspólnotowe Unii Europejskiej**. Wspierają one działania wpływające na rozwiązanie problemów o wymiarze europejskim. Polska w pierwszym okresie członkostwa będzie korzystać tylko z dwóch spośród czterech Inicjatyw:

- INTERBERG - dotyczy terenów przygranicznych. Obecnie Urząd Marszałkowski województwa małopolskiego kończy negocjacje ze Słowacją. INTERBERG wspiera ochronę środowiska, transport, strategię rozwoju, kulturę i włączenie regionów do sieci turystycznych.
- EUQUAL - obszary tematyczne tej Inicjatywy to m.in. przedsiębiorczość i równość szans dla mężczyzn i kobiet

Niestety nasi przedstawiciele nie wynegocjowali dostępu do dwóch Inicjatyw:

- LEADER - obejmujący tereny wiejskie
- URBAN - dotyczy terenów miejskich. Tutaj uciekły nam sprzed nosa tak istotne rzeczy jak wspieranie renowacji zabytków (obiektów, a nawet całych dzielnic!), spraw imigracyjnych, rewitalizacja terenów po przemysłowych oraz poprawa bezpieczeństwa obywateli.

Ciekawie prezentują się PRO-

RAMY WSPÓLNOTOWE, z których Polska już korzysta:

- Leonardo Da Vinci (kształcenie zawodowe, podniesienie kwalifikacji)
- Socrates (edukacja - wyrównywanie szans, wzmocnienie na wszystkich szczeblach o zasięgu europejskim)
- Młodzież - kształcenie pozaszkolne przygotowujące do wejścia na rynek pracy, organizacja wymiany młodzieży
- Kultura 2000 - obejmuje instytucje zajmujące się kulturą, dotyczy

wspierania dziedzictwa kulturowego, promocji twórczości.

Do końca 2006 roku z przedakcesyjnych funduszy z Programu PHARE mogą korzystać małe i średnie przedsiębiorstwa. Co prawda budżet na bieżący rok został już w przypadku większości programów wykorzystany, ale zostanie ponownie uruchomiony od najbliższego roku. O tym, w jakich programach mogą uczestniczyć MSP, będzie mowa w następnym numerze Echa Klucza.

Wizyta Norwegów

Barbara Wąs / Przewodnicząca Rady Gminy Klucze

5 listopada 2003r. przedstawiciele Misji Levende Van gościli z krótką wizytą w Urzędzie gminy. Przed sesją Rady Gminy członkowie tej delegacji spotkali się z radnymi i sołtysami naszej gminy.

Od trzech lat Norwegowie wspólnie ze Stowarzyszeniem Chrześcijańsko - Dobroczynnym realizują na terenie naszej gminy projekt pomocy

bezdolnym i niepełnosprawnym. Projekt uzyskał wsparcie finansowe rządu norweskiego (w kwocie 265 tysięcy złotych) oraz Wojewody Małopolskiego (kwota 58 tysięcy zł.). Z kolei program samorządowy gminy i powiatu pozwolił na uzyskanie wsparcia z PFRON-u i uruchomiono dzięki temu w grudniu 2002r. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kluczach w budynku

starej szkoły.

Na tym 30 minutowym spotkaniu radni i sołtysi zapoznali się z działalnością Stowarzyszenia Chrześcijańsko - Dobroczynnego i Misji przy realizacji projektów. Wyraziliśmy również wolę poszukiwania takiego obszaru partnerstwa z Norwegią, w którym mogliby uczestniczyć mieszkańcy naszej gminy. Dobrym przykładem jest dla nas nawiązanie współpracy ze stowarzyszeniem niemieckim, dzięki któremu prowadzimy wymianę młodzieży naszych gimnazjów z niemieckimi szkołami.

Był jazz...

Rafał Jaworski

Już po raz drugi zagrała w Kluczach, złożona z międzynarodowych muzyków World Orchestra, którą dyryguje Kanadyjczyk Lawrens Daher. Zaprezentowany przez orkiestrę program to swoista podróż muzyczna przez kraje różnych kontynentów. Można było zatem usłyszeć brazylijską sambę, niemieckie skoczne utwory rodem z bawarskiego święta piwa, czy

izraelskie melodie z klawirami w roli głównej. A całość okraszona miłymi dla ucha standardami ze złotej ery swingu i jazzu tradycyjnego. Był więc Louis Armstrong i jego najbardziej chyba znany „Cudowny świat”, były też utwory znakomitego Glenna Millera.

Po raz wtóry Lawrens Daher i jego muzyczny band ożywił salę widowiskową Domu Kultury w

Kluczach. To nic, że zgromadzonej publiczności było ledwie tyle, że liczebnie niewiele przewyższała samą orkiestrę. A wstęp na koncert był wolny, pora też w sam raz na wyjście z domu po rozrywkę na dobrym poziomie...

To, co najważniejsze

Michał Kasprzyk (sowa) - Uczeń 1 LO w Olkuszu

Życie to nie teatr (...)

Życie jest straszniejsze i piękniejsze jeszcze jest:

Wszystko przy nim błędnie, błędnie nawet sama śmierć!

Edward Stachura

Jesień rozpoczęła się na dobre. Zieleń ustąpiła miejsca czerwieni, żółci oraz złotu. Niewielu darzy sympatią tę porę roku. Jesienią jesteśmy apatyczni i skłonni do narzekań. W nastro-

nami świadomości, to brnięcie w ślepe uliczki, z których często kroć nie ma odwrotu. Uleganie różnego rodzaju psychomanipulacjom, to dla wielu labirynt bez wyjścia. Tabletki, prochy, alkohol

ju jesiennym wszystko wydaje nam się paskudniejsze niż jest. Dla mnie, ten stan jest sprzyjający do podejmowania poważnych refleksji i przemyśleń.

Bardzo miłym stanem jest świadomość, że wynurzenia własne, których fragmenty zamieściłem w ostatnim „Echu” mogą stać się dla kogoś inspiracją do refleksji i pracy. Jest to miłe zwłaszcza dlatego, że są to młodszy koledzy ze świetlicy Gimnazjum w Kluczach, którzy poprosili mnie o pomoc w czasie swoich twórczych zmagania z materią, formą i treścią. Działania te doprowadziły do stworzenia interesującej wystawy (vide: „Memento vitae”).

Rozmowy gimnazjalistów, w których kilka razy brałem udział, relacje z dysput, które mnie ominęły świadczą o dużym zrozumieniu trudnej tematyki, jaką jest ŻYCIE. Dały mi one też motywację do dalszych rozważań.

Każdy dzień ma nam coś nowego do zaoferowania. Podejmując wyzwania, jakie niesie ze sobą codzienne życie i kierując się przy tym zdrowym rozsądkiem stwierdzam, że często sprowadza się to do nudnych i monotonicznych obowiązków. Nadanie lub wypełnienie tego sensem i treścią niosącą radość nam, naszym bliskim i znajomym jest miarą naszego człowieczeństwa. Filozofowie doszli do tej prawdy już dawno. Każdy z nas ma wpływ, co z tą prawdą zrobi.

Czerpanie życia garściami, bycie „the best”, i życie „na coll” to tylko mrzonki. Szalona pogoda za odmiennymi – lepszymi sta-

eliminują przykrą rzeczywistość, znoszą dotkliwość życia. Ale wirtualną rzeczywistość też można przedawkować – jest to bardzo niebezpieczne. Konsumenty MTV, dobrego bawienia się, „chcenia być z sobą”, życia na luzie, kolekcjonerzy mocnych wrażeń, oraz innych sytuacji ekstremalnych często niweczą pracę całego społeczeństwa – np. obciążając je kosztami. W kraju gdzie pieniędzy brakuje na wszystko i trzeba wspomagać się dobroczynnymi zbiórkami, igranie z losem jest po prostu idiotyzmem. Pomimo trudnej kondycji, współczesny człowiek udaje, że śmierć go nie dotyczy.

W świecie gdzie jeszcze niedawno dymiły piec krematoryjne, a każda chwila była darem od losu lub oprawcy, gdzie za wolność ginęli ludzie, życie miało zdecydowanie wyższą wartość niż obecnie. Dzisiaj nie doceniamy tego, co mamy. Brak wyobraźni i głupota – pod tymi hasłami, jakże często powtarzanymi, kryje się współczesny wróg. Nie bądźmy „mądrzy po szkodzie”, gdyż życie to nie ekran komputera, gdzie za pomocą jednego kliknięcia możemy powrócić do sytuacji sprzed chwili, łącznie z przywróceniem życia.

Życie jest po to by je długo i wytrwale smakować, chociaż jego smak jest często gorzki. Dajmy więc sobie szansę, szczerzając nam nikt nie poda na tacy.

Pomimo tego, że „Jedna z tych godzin będzie twą ostatnią” warto oddać się refleksji. Szukajmy w życiu, nie zapominając o innych, tego, co najważniejsze dla nas i drugiego człowieka.

Memento vitae

Autorzy wystawy

Wywody naszego starszego kolegi ze świetlicy w Gimnazjum w Kluczach („Jedna z tych godzin” EK październik), przyczyniły się do wielu poważnych dysput i przedsięwzięć grupy miłośników filozofii i fotoamatorów.

Temat okazał się szalenie interesujący. Myślimy, iż jest on ważny, zwłaszcza w dzisiejszych czasach, dla dzisiejszej młodzieży, która jest narażona na wiele niebezpieczeństw i pokus. Dużo wysiłku włożyliśmy w pracę nad materiałami oraz ich intelektualną obróbkę, aby mogły ukazać się w formie obrazu i treści pisanej. Efektem naszych zmagania jest wystawa w

formie tryptyku zorganizowana w naszej świetlicy. Jej temat to istota życia, jego sens oraz apoteoza tego zjawiska, z którym wielu nie dało sobie rady.

Obserwacja naszej rzeczywistości, artykuły w prasie, telewizyjne reportaże, strony internetowe aż roją się od wydarzeń, które są przyczynami tragedii i spustoszeń, jakie sieje niepotrzebna śmierć, zwłaszcza

wśród młodych ludzi.

Pierwsza część tryptyku zawiera syntezę materiałów ukazujących bezmyślne igranie ludzi z własnym i cudzym życiem.

Druga część naszej wystawy przedstawia skutki, jakie niesie ze sobą infantylizm wobec niebezpieczeństw, poszukiwanie wyzwań ponad miarę, chęć sprawdzenia się, przeżycia czegoś wyjątkowego.

Trzecia część tryptyku to Wielkie Milczenie – Niezapisana Karta, którą mogą wypełnić refleksje chcących przyjść, wnikać, przemyśleć.

Wszystkich serdecznie zapraszamy. Pomimo ograniczonych możliwości (finanse) i dosyć skromnych środków wyrazu, sądzimy, że wystawa może stać się dla kogoś impulsem, ostrzeżeniem...

Konkurs pieśni legionowej i żołnierskiej

25 października w SP Bydlin odbył się II Szkolny Konkurs Pieśni Legionowej i Żołnierskiej.

Pierwszy etap szkolny poprzedza i kwalifikuje najlepszych wykonawców do II etapu międzyszkolnego, który odbędzie się 6 listopada również w naszej szkole. Impreza cieszyła się dużym powodzeniem. Prawie 60 wykonawców (co stanowi jedną trzecią uczniów szkoły) wzięło w niej udział. W scenerii nawiązującej do pieśni „Przybyli ułani pod okienko”, młodzi artyści prezentowali swoje umiejętności walcząc o prawo do reprezentowania szkoły na szczeblu wyższym. I tak w klasach I-III w kategorii soliści zwyciężyła – Agnieszka Straszak z klasy III. W kategorii zespoły: I miejsce – duet z klasy

I, II miejsce – klasa I, III miejsce – klasa II

W drugim przedziale wiekowym klasy IV-VI w kategorii soliści przyznano dwa pierwsze miejsca dla: Klaudii Dregan i Kingi Barczyk, II miejsce – Ola Radzięta, III miejsce – również dwie osoby to jest: Weronika Szatan i Patrycja Paś. W kategorii zespoły najlepsi to: I miejsce – duet z klasy VIa Kasia Mędrak i Marta Kuśmierska, II miejsce – klasa VIa w składzie: Marysia Kulawik, Anita Błasikiewicz, Ania Kamińska, Kinga Tarnówka i Krzysztof Grzanka, III miejsce – duet z klasy Va: Marysia Kulawik i Anita Błasikiewicz.

Młodych wykonawców

oceniał jury w składzie: p. Iwona Gawron, p. Maria Mól, p. Marzena Wojtacha, p. Krzysztof Stasiak i uczennica klasy VIIb – Kasia Grzanka.

Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy, długopis i słodczyce, ufundowane przez sponsorów.

II etap Konkursu Pieśni Legionowej i Żołnierskiej odbył się na kilka dni przed Świętem Odzyskania Niepodległości i tym samym rozpoczął obchody tego święta przez uczniów naszej szkoły. W tym roku patronat nad konkursem objęli: Wójt Gminy Klucze Małgorzata Węgrzyn oraz poseł Jan Orkisz – tym samym nabrał on większej rangi.

Podobnie jak w roku ubiegłym na uroczystość tę tłumnie przybyli uczniowie z różnych gmin tj.: Klucz, Wolbromia, Trzciąża i Olkusz. 160 wykonawców przygotowywało 23 opiekunów a poziom konkursu był wysoki. Jury w składzie: p. Iwona Kołodziejczyk, p. Maria Mól, p. Marzanna Krzyszowska, p. Krzysztof Stasiak oraz p. Zdzisław Dusza mieli ciężki orzech do zgryzienia. Po burzliwych obradach jury wytypowało laureatów tej edycji konkursu.

Kategoria: soliści klas I-III

I miejsce: Hanna Walasek z SP nr 2 Olkusz

II miejsce: Ola Mostowska z SP Kwaśniów

III miejsce: nie przyznano.

Kategoria: zespoły klas I-III

I miejsce: duet – Maria Kamionka i Katarzyna Paś z SP Bydlin

II miejsce: zespół z SP Jarosław

III miejsce: zespół z SP Kwaśniów

Kategoria: soliści klas IV-VI

I miejsce: Damian Szymonek z SP Kwaśniów

II miejsce: Klaudia Dregan z SP Bydlin

III miejsce: Michał Kocjan z SP nr 9 Olkusz

Kategoria: zespoły klas IV-VI

I miejsce: zespół z SP Bydlin

II miejsce: duet – Anna i Magdalena Szatan z SP nr 10 Olkusz

III miejsce: zespół z SP nr 4 Olkusz

Kategoria: Gimnazja – soliści

I miejsce: Ariadna Habryń – Gimnazjum nr 1 Wolbrom

II miejsce: Joanna Curyło

– Gimnazjum Klucze

III miejsce: Agnieszka Kamińska – Gimnazjum Bydlin

Kategoria: Gimnazja – zespoły
I miejsce: zespół z Gimnazjum nr 3 Olkusz

II miejsce: zespół Gimnazjum Klucze

III miejsce: „Dominanta” z Gimnazjum nr 4 Olkusz

Organizatorami imprezy i autorami oprawy scenograficznej były: p. Iwona Dyczewska, p. Agata Grzanka, p. Elwira Kulawik, p. Józefa Kamionka i p. Maria Mól.

DYREKCJA, ORGANIZATORZY KONKURSU ORAZ UCZNIOWIE NASZEJ SZKOŁY SKŁADAJĄ SERDECZNE PODZIĘKOWANIA SPONSOROM ORAZ WSZYSTKIM TYM, KTÓRZY W JAKIKOLWIEK SPOŚÓB PRZYSZYLI SIĘ DO UŚWIETNIENIA NASZEJ URZYSTOŚCI. A OTO ONI:

PAŃSTWA MAŁGORZATY I MARIANA BARANÓW

PANA ARTURA BARCZYKA

PANÓW MARKA BARTNIKA I ANDRZEJA KULAWIKA Z FIRMY „KULMAR”

PAŃSTW ANNY I JANUSZA CIEPAŁÓW

PANA STANISŁAW CHŁOSTY

PAŃSTWA JOLANTY I KRZYSZTOFA ĆMIELÓW

PAŃSTWA DANUTY I JANA GAWRONÓW

PANI JOLANTY GAWRON

PAŃSTWA JOLANTY I KAZIMIERZA GAWRONÓW

PAŃSTWA JOLANTY I JERZEGO GRZANKÓW

PAŃSTWA ANNY I SŁAWOMIRA GRZANKÓW

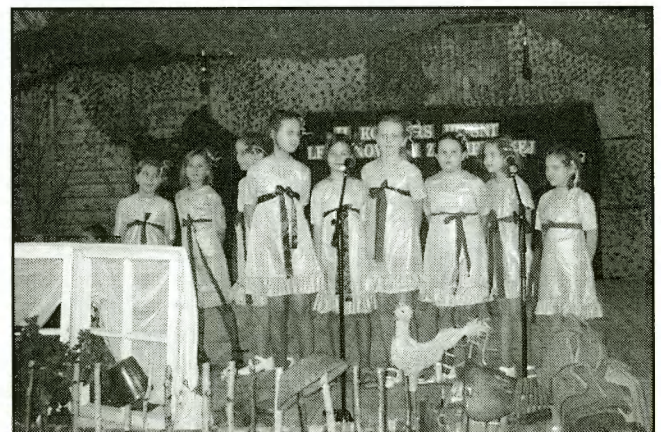
PANA KRZYSZTOFA GRZANKI

PAŃSTWA EDYTY I JANUSZA GRZANKÓW

PAŃSTWA AGATY I ANDRZEJA MARUSZCZYKÓW

PAŃSTWA JOLANTY I STANISŁAWA NOCONIÓW

PANA KRZYSZTOFA STASIKA

Ślubowanie klas pierwszych Gimnazjum w Kluczach

Halina Ładoń

Motto, które przyświecało uroczystości ślubowania brzmiało: „Bóg, Honor, Ojczyzna” i „Trud, praca, nauka”. Przygotowana bardzo starannie akademia przez opiekunów i pierwszoklasistów z Gimnazjum, historycznie przekrojowa, była bardzo sympatycznie odbierana przez uczestniczących w uroczystości gości, rodziców i nauczycieli. Dyrektor Gimnazjum Pani Elżbieta Jaworska podziękowała młodym artystom i nauczycielom za przygotowanie akademii. Kierując słowa do uczniów powiedziała, iż ważną rzeczą jest, aby w swoim życiu kierowali się wartościami człowieka, aby w swoim codziennym życiu byli konsekwentni, aby rozwijali swoje umiejętności i wiedzę, aby mieli

wiele wytrwałości w pokonywaniu wszelkich trudności. Nauczyciele, jak stwierdziła Pani Dyrektor, są otwarci na wszelką pomoc i zachęcała uczniów do rozmów ze swoimi wychowawcami o sprawach ich nurtujących. Już w pierwszych tygodniach nauki uczniowie pierwszych klas gimnazjum mieli okazję zapoznać się ze statutem szkoły, w którym zawarte są prawa i obowiązki uczniów.

W uroczystości ślubowania oprócz przedstawicieli władz samorządowych, uczestniczyli rodzice pierwszoklasistów. Po ślubowaniu wszyscy uczestniczyli w poczęstunku przygotowanym przez rodziców.

CO TO ZNACZY BYĆ MYŚLIWYM

Marlena Rembelska

W poprzednim numerze Echa Klucz napisałam krótki tekst dotyczący łowiectwa i obiecałam ciąg dalszy. Nie myślałam jednak, że ten temat może być aż tak skomplikowany. Po rozmowach z myśliwymi już wiem, że wiedza jaką posiadałam o ich działalności była zerowa. Mam jednak szczerą chęć i ciekawość, aby poznać bliżej to co tu ukrywa dość hermetyczne środowisko i jego wewnętrzne problemy. A problemów tych jest bardzo dużo. Może ktoś z zagadnień dotyczących myślistwa zainteresuje szersze grono czytelników Echa Klucz. Bo tak naprawdę co my wiemy o myśliwych, jaka jest nasza wiedza o zagadnieniach łowieckich? Śmiem przypuszczać, że niewielka, a często mylna. A przecież oni nie tylko strzelają, ale też gospodarują na ogromnym obszarze pól i lasów o łącznej powierzchni 7260 ha. Każdy z nich ma rejon o powierzchni 300 – 500 ha, który musi doglądać.

Dla nas myśliwy kojarzy się jako facet w kapeluszu z piórkami, który zarzuca strzelbę na ramię i rusza z okrzykiem "Darz Bór" do lasu zamiast do sklepu mięsnego. A rzeczywistość jest całkiem inna.

W sobotę 08.11. br – (Echo Klucz będzie wówczas w druku) wyruszą myśliwi na uroczyste polowanie tzw. Hubertowskie, po którym odbędzie się biesiada myśliwska. Nie zanosi się jednak, aby kieliszek jałowcówki mogli przegryźć kawałkiem dziczyzny. Na rozkładach ostatnich polowań były same lisy. Myśliwi – podobnie jak rolnicy – hodują, doglądają, a jak się nie urodzi, idą do sklepu po parówki.

Nie bądźmy jednak pesymistami – może patron myśliwych św. Hubert sprawi, że bór obdarzy jakimś warchlakiem. Oby.

A na poważnie.

O randze łowiectwa świadczy chociażby to, że tę sferę reguluje wysokiej rangi akt prawny jakim jest ustawa – prawo łowieckie.

Nie może być inaczej jeżeli sejm postanowił, że zwierzyna łowna jest bogactwem narodowym i stanowi własność skarbu państwa. Koło łowieckie dzierżawiąc obwód (odpłatnie) zobowiązane jest do prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej. Myśliwi muszą prowadzić hodowlę, ochronę, dokarmianie zwierzyny, a jak będzie pozwalać na to przyrost, to zgodnie z zatwierdzo-

nym przez dzierżawcę planem, pozyskają pewną jej ilość.

W przeszłości koła łowieckie obciążone były kosztami gospodarki łowieckiej w obwodach polnych, obecnie ze względu na skromny budżet państwa, koła obciążone są też wydatkami na gospodarkę łowiecką w lasach państwowych. Jest to bardzo duże obciążenie i wielu myśliwych musiało zrezygnować z uprawiania łowiectwa ze

względów finansowych. Ci co pozostali to prawdziwi zapaleńcy. Tak myślę. Dlatego chyba jeszcze będę powracała do tego tematu. Darz Bór myśliwym.

Artykuł ten powstał dzięki dużej pomocy prezesa Koła Łowieckiego "ANTYLOPA"

pana Andrzeja Krawczyka, któremu bardzo serdecznie dziękuję.

Krakowska podstawówka z wizytą w Rodakach

Halina Ładoń

Wędrujący po jurze, również po gminie Klucze uczniowie Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Krakowie, odwiedzili gminę Klucze i Pustynię Błędowską, ale głównym celem ich podróży była wizyta w Rodakach ścieżką - hodowlą gęsi. Ucznio-

wie najpierw odwiedzili rodacką szkołę, gdzie oczekiwali na nich nauczyciele z poczęstunkiem. Dzieci z Krakowa zaprezentowały inscenizację związaną z życiem Janusza Korczaka. Otrzymały w zamian foldery z Rodak, uzyskały także kilka

informacji, które łączą się z tą miejscowością. Wędrowka do gospodarstw, gdzie hodowane są gęsi odbywała się w deszczu. Nie przeszkadzało to jednak, aby dzieci zapoznały się z całym procesem hodowli, nie śpieszyły się też do odjazdu, zadawały wiele pytań gospodyni.

Wycieczkę do Rodak zorganizował Pan Jerzy Sadowski z Polskiego Klubu Ekologicznego w Krakowie i Pani Agata Surzyn wychowawczyni klasy.

**ECHO
KLUCZ**
**Tvoja
Gazeta!**

JUBILEUSZ PAPIESKI W BYDLINIE

Katechetka Grażyna Wrona

„Habemus Papam” – pod takim hasłem obchodziliśmy – w Gimnazjum i Szkole Podstawowej – 25 rocznicę pontyfikatu Jana Pawła II.

Na początku października uczniowie, pod kierunkiem katechetki Grażyny Wrony, przygotowali inscenizację przedstawiającą biografię Karola Wojtyły, jego wybór na stolicę Piotrową i kilka wątków z papieskiego nauczania ujętych w krótkie cytaty: „Nie lękajcie się! Otwórzcie drzwi Chrystusowi!”, „Totus Tuus”, „Wymagajcie od siebie, choćby inni od was nie wymagali!”, „Wyplłyn na głębie!”. Przedstawienie było bogate w treść i oprawę muzyczną. Chórek dziewcząt przygotowany przez Martę Wiśniewską – studentkę teatrologii, śpiewał wiele pięknych pieśni i piosenek. Atmosferę występu tworzyła również dekoracja wykonana dzięki pomocy pani Jolanty Nocoń – mamy jednego z uczniów. Przedstawiała trzy główne miasta z życia Papieża: Wadowice, Kraków i Rzym.

Inszenizację wystawiliśmy w Gimnazjum i w Szkole Podstawowej oraz w kościele parafialnym w Bydlinie. Wywołała

ona, zarówno wśród młodych widzów jak i starszych, wiele wzruszeń i refleksji.

Papieski jubileusz uczciliśmy także konkursami na prace plastyczną pt. „Ojciec święty w oczach dziecka.” oraz na album pt. „25 lat służby na stolicy Piotrowej.” W Szkole Podstawowej konkursy organizowała Renata Dusza – katechetka. Na konkursy wpłynęło bardzo wiele interesujących prac. Najlepsze prace wykonali w Szkole Podst.: Piotr Mól, Weronika Szatan, Katarzyna Mędrak, Maria Kaczmarczyk, Paweł Straszak, Paweł Gawron, Katarzyna Paś, Klaudia Dregan i Maria Kulawik. W Gimnazjum: Joanna Karolczyk, Agnieszka Grzanka, Karolina Mędrak, Karolina Płonka, Anna Barczyk, Dagmara Grzanka, Paulina Mędrak i Magda Gawron.

Prace są prezentowane w sali katechetycznej i na korytarzu szkolnym, przypominają nam osobę i nauczanie Wielkiego Polaka, zachęcają do realizacji w życiu papieskich wezwań.

„Niedźwiadki” z wizytą w redakcji „Echa Klucz”

Lidia Jurczyk

Dzieci z grupy integracyjnej „Niedźwiadki” gościły w naszym październiku w redakcji „Echa Klucz”. To była niezapomniana wizyta, z ust dzieci padały pytania dotyczące zarówno sposobu, jak i miejsca powstawania gazety. Z takimi to pytaniami z powodzeniem zmagala się pani Halina Ładoń. To za jej sprawą dzieci poznały

urządzenia wspomagające pracę w redakcji: komputer i ksero. Wiele radości przysporzyło ponadto maluchom wręczenie przez redaktorkę drobnych upominków: egzemplarzy „Echa Klucz”, widokówek z pejzażami naszej miejscowości i odbitych na ksero obrazków.

Nauczycielki oddziały: Lidia Jurczyk i Lidia Załona w pla-

nowaniu pracy wychowawczo - dydaktycznej wykorzystując niektóre pomysły znanego pedagoga Janusza Korczaka. Znanie dzieciom są „zakłady” – mające na celu zmianę niewłaściwego postępowania na lepsze. Jeśli takiego zakładu uda się dotrzymać, co najmniej przez miesiąc, można otrzymać nagrodę – pamiątkową pocztówkę z dedykacją wychowawcy. Posiadanie takiej pocztówki jest uwarunkowane faktem ciągłego przestrzegania obietnicy zawartej w „zakładzie” – nie można przecież gratulować komuś, kto nie dotrzyma słowa. Nauczycielki obserwują, że w wyniku stosowania tej metody wychowania na dłuższy czas eliminują niewłaściwe formy zachowań, pomimo, że często wiążą się ze żmudną pracą w zakresie swej aktywności.

Obecnie przed „Niedźwiadkami” nie leży problem, postanowiły same zrehabilitować własną oddziałową gazetkę. Tematów dostarczą z pewnością nadarzające się codziennie sytuacje, nasi wychowankowie bardzo lubią opowiadać. W napisaniu pomoże pani i może się uda.

Podziękowanie:

Dzieci i nauczycielki z oddziału Niedźwiadki dziękują pani Halinie Ładoń za bardzo miłe przyjęcie w redakcji i wręczenie dzieciom upominków.

INFORMACJA DOTYCZĄCA ZDARZEŃ ZAISTNIAŁYCH NA TERENIE DZIAŁANIA KP KLUCZE W OKRESIE od 1.09.03 r. do 30.09.03 r.

1. Kradzież.

W dniu 2.09.03 r. na ulicy Jurajskiej w Kluczach n/n sprawca dokonał kradzieży około 30 metrów siatki ogrodzeniowej z jednej z położonych tam działek na szkodę mieszkańca Olkusza. Straty około 500 złotych.

2. Kradzież.

W dniu 4.09.03 r. w godz. popołudniowych w Kluczach na ul. Zawierciańskiej w PH Biedronka n/n sprawca dokonał kradzieży portfela z zawartością dowodu osobistego, legitymacji, Rencisty oraz pieniędzy w kwocie około 150 złotych na szkodę mieszkańca Klucza.

3. Kradzież.

W okresie od 3.09.03 r. do 04.09.03 r. w Rodakach na terenie cmentarza n/n sprawca dokonał kradzieży płyty nagrobkowej wartości około 1000 złotych na szkodę mieszkanki Rodak.

4. Kradzież.

W dniu 7.09.03 r. w Kluczach na os. XXX-lecia mieszkaniowiec tego osiedla dokonał kradzieży telefonu komórkowego (poprzez wyrwanie go z ręki) innej mieszkanki osiedla. Sprawca został zatrzymany przez f-szy KP Klucze i osadzony w Policji Izbie Zatrzymań w KPP w Olkuszu.

5. Kradzież.

W okresie od 5.09.03 r. do 7.09.03 r. w Kluczach z terenu Zakładu Kimberly Clark n/n sprawca dokonał kradzieży łubek (Ł-49) służących do łączenia szyn kolejowych w ilości około 100 sztuk. Wartości około 1200 złotych na szkodę wymienionego zakładu.

6. Kradzież.

W okresie od 8.05.03 r. do 5.09.03 r. w Golczowicach jedna z mieszanek tej miejscowości dokonała rozbiórki i przywłaszczenia 15 metrów drewnianego plotu z jednej z posesji o wartości około 500 złotych na szkodę mieszkanki Bogucina Dużego.

7. Kradzież.

W dniu 13.09.03 r. w godzinach popołudniowych w Chechle n/n sprawca dokonał kradzieży motocykla czterokołowego tzw „kład” m-ki HONDA TRX-400 o nr rej KWI-U774 na szkodę mieszkańca Krakowa. Wartość start około 26.000 złotych.

8. Kradzież.

W okresie od 23.09.03 r. do 24.09.03 r. w Jaroszewcu na terenie PKP n/n sprawca dokonał kradzieży z torów kolejowych aluminiowych elementów urządzenia do samoczynnego hamowania pociągu, linek dławikowych o ogólnej wartości 5000 złotych na szkodę Zakładu Linii Kolejowej w Krakowie.

9. Kradzież.

W okresie od 25.09.03 r. do 27.09.03 r. w Kluczach na os. XXX-lecia n/n sprawca włamał się do piwnicy w jednym z bloków skąd skradł rower górski m-ki ACTIVE-Scorpion wartości około 450 złotych. Na szkodę mieszkańca tego osiedla.

10. Usiłowanie kradzieży z włamaniem.

W dniu 29.09.03 r. w godzinach nocnych w Kluczach na ulicy Zawierciańskiej n/n sprawca dokonał włamania do kiosku Ruch poprzez zerwanie krat w oknach i wybite szyby. Z wnętrza kiosku nic nie zostało skradzione. Wartość strat około 200 złotych na szkodę mieszkanki Klucza.

Wykonał:
sierż. szt. Sławomir Kamionka

Kolejny sukces!

Zuzanna Kocjan

Młodzieżowy Dom Kultury w Częstochowie, wspólnie z Zarządem Oddziału Związku Kynologicznego zorganizował VI MIĘDZYNARODOWY KONKURS TWÓRCZOŚCI PLASTYCZNEJ „Dziecko i pies”.

Patronat nad konkursem objęli: Minister Edukacji Narodowej i Sportu, Prezydent Miasta Częstochowa, Przewodniczący Zarządu Głównego Związku Kynologicznego w Polsce. Autorzy nadesłanych na konkurs prac starali się jak najlepiej przekazać za pomocą środków plastycznych uczucia, jakimi obdarzają swoich czworonożnych przyjaciół. Na konkurs wpłynęło 21 178 prac z 49 krajów. Komisja

zakwalifikowała 343 prace do wystawy pokonkursowej, przyznała 40 nagród oraz 15 nagród specjalnych.

Uroczystość wręczenia nagród i dyplomów odbyła się 19 października br. w Częstochowie podczas Wystawy Psów Rasowych, tam też zorganizowano wystawę nagrodzonych prac.

Z sekcji ceramicznej DK Klucze jedną z 40 nagród otrzymał GRZEGORZ FILUS, natomiast do udziału w wystawie pokonkursowej zakwalifikowano pracę OLGI STASZKIEWICZ.

Prace zostały wykonane w pracowni ceramicznej pod kierunkiem P. Anny Płacheckiej.

Gratulacje!

Agencja Rozwoju

Przemysław Duda

Agencja Rozwoju Regionu Kluczewskiego S.A w Kluczach informuje, że w dniu 24 listopada 2003 r. w Małopolskim Ośrodku Szkoleniowym w Krakowie przy ul. Zacisze nr 7 odbędzie się szkolenie poświęcone problematyce systemu Analiz Zagrożeń Krytycznych Punktów Kontroli w handlu detalicznym (HACCP)

Szkolenie adresowane jest do przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie handlu detalicznego.

Dla przedsiębiorstw produkcyjnych branży spożywczej szkolenie dotyczące systemu HACCP odbędzie się w dniu 3 grudnia i 9 grudnia w siedzibie Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Krakowie przy ul. Kordylewskiego 11. Szkolenia te są nieodpłatne.

Bliższe informacje oraz formularz zgłoszenia udziału można otrzymać w siedzibie ARRK S.A, która mieści się przy ulicy Rabsztyńskiej nr 3 (dawna siedziba Urzędu Gminy).

Agencja Rozwoju Regionu Kluczewskiego uprzejmie informuje, że w dniach 18 i 19 listopada 2000 roku w hotelu Piast w Krakowie odbędzie się konferencja pod nazwą „Europa w Twojej firmie”. Udział w konferencji jest bezpłatny. Serdecznie zapraszamy przedsiębiorców z terenu gminy Klucze do udziału w tej konferencji.

Formularz zgłoszenia swojego udziału w konferencji można otrzymać w siedzibie ARRK przy ulicy Rabsztyńskiej nr 3 (dawna siedziba Urzędu Gminy)

Agencja Rozwoju Regionu
KLUCZEWSKIEGO
PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Przemysław Duda

Popraw kondycję!

Rafał Jaworski

W Kluczach znów można uczestniczyć w zajęciach aerobiku. Spotkania ruszyły po przerwie spowodowanej wakacjami oraz remontem basenu. Dwa razy w tygodniu osoby zainteresowane poprawą swojej kondycji spotykają się na sali gimnastycznej przy szkole

podstawowej. Tam pod okiem instruktora – absolwentki krakowskiej AWF – przez godzinę ćwiczą układy przy muzyce. Grupa liczy na razie 17 osób i są to same panie.

Przed sylwestrem i wakacjami chętnych przybywa – zapewnia instruktorka. – Wtedy wszyscy

zaczynają dbać o siebie.

Oferowane zajęcia to tzw. „b-p-u”, czyli biodra, pośladki, uda. Są też ćwiczenia na mięśnie brzucha. Te wykonywane są już w pozycjach statycznych, na matach. Ponadto uczestniczki mają do dyspozycji ciężarki. Generalnie aerobik rozwija wszystkie partie ciała.

Ale zasada jest taka: najpierw zrzucamy zbędne kilogramy, potem trenujemy mięśnie – mówi instruktorka

Piłkarska Gminna Liga Juniorów

Inf. przyg. Eugeniusz Kulawik

Do rozgrywek Gminnej Ligi Juniorów zgłosiło się pięć drużyn. W trakcie rozgrywek wycofał się Jaroszewiec. Pozostałe drużyny: Kwaśniów, Kolbark, Chechło, Bydlin rozgrywały swe mecze w czwartki lub soboty. Czas trwania zawodów: 2x40 minut. Kolbark rozegrał zawody na boisku w Bydlinie.

Wyniki: Ir. Kwaśniów – Bydlin 3:4, Kolbark – Chechło 2:1

IIr. Kolbark – Kwaśniów 2:12, Bydlin – Chechło 3:2

IIIr. Kolbark – Bydlin 1:3, Chechło – Kwaśniów 4:5

Tabela po I rundzie

1. Bydlin 6pkt 10:6

2. Kwaśniów 4pkt 20:10

3. Kolbark 2pkt 5:16

4. Chechło 0pkt 7:10

II runda rozpoczęła się w środę 22. X.br. Rozgrywki Ligi Gminnej prowadzone są bez kosztów.

Sędzię wybierają współzawodniczące drużyny. Udział biorą zawodnicy urodzeni w 1985 roku i młodszy.

Zmiana zawodników – systemem hokejowym tzn. zawodnik może wchodzić do gry kilkakrotnie.

Opiekunami drużyn poszczególnych miejscowości są:

Kwaśniów – Edward Brzezoń

Kolbark – sołtys Jan. Doma-
gała

Chechło – Krzysztof Żmudka,

Bydlin – Paweł Kulawik

Organizatorem rozgrywek jest Legion Bydlin i GOK Klucze.

Wójt Gminy Klucze składa podziękowanie
Zakładowi Produkcyjno – Handlowemu

„ALDAN”

Katwa Aleksander

z siedzibą w Jaroszewcu, ul. Kolejowa 1c
za nieodpłatne przekazanie zniczy nagrobkowych
na Święto Zmarłych, celem uczczenia pamięci
poległych w walkach o Ojczyznę.

KLUCZEWSKA JESIEŃ 2003

Zuzanna Kocjan, foto: Halina Ładoń

26 października br. w Domu Kultury „Hutnik” w Jaroszewcu odbył się XIV Gminny Przegląd Zespołów Folklorystycznych „KLUCZEWSKA JESIEŃ”. W programie znalazły się: inscenizacja pt. „Porady znachorskie” w wykonaniu uczniów klasy teatralnej Gimnazjum w Kluczach, przygotowana pod kierunkiem Pani Beaty Sierki przy współpracy Pani Jolanty Gliwińskiej, gościnny występ zespołu „Zaręczanki” i „Pomorzany” oraz występy zespołów śpiewaczych KGW: „Chechlanki”, „Cieślinianki”, „Kluczowianki”, „Kolbarczanki”, „Kwaśniowskie Dworzanki”, „Kwaśniowianki”, „Rodaczanki”. Zespół „Swojacy” przedstawił trzy scenki rodzajowe, a Teatr Ludowy z

Ryczówka widowisko teatralne pt. „Różaniec”. Na zakończenie odbyło się wspólne śpiewanie znanej wszystkim piosenki pt. „Wyjeżdżaj furmanie”.

Ponieważ „Kluczewska Jesień” nie ma charakteru konkursu lecz prezentacji dwuletniego dorobku folklorystycznego, dlatego wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy oraz nagrody pieniężne. Wręczenia nagród i dyplomów dokonała Pani Małgorzata Węgrzyn – Wójt Gminy Klucze oraz Pani Barbara Wąs – Przewodnicząca Rady Gminy.

Zespoły występujące gościnnie i gimnazjaliści otrzymali słodczyce i pamiątkowe dyplomy.

Ciąg dalszy na str. 20

„Święto witaminek” w Szkole Podstawowej w Kluczach.

Anna Ziaja, Zuzanna Pikul

„Szlachetne zdrowie,
nikt się nie dowie,
jako smakujesz,
aż się zepsujesz.”

J. Kochanowski

Fraszka Jana Kochanowskiego „Na zdrowie” od wielu wieków mówi nam o poszanowaniu zdrowia, przypomina o pielęgnowaniu i ostrzega przed jego utratą. Nie wszyscy słuchaliśmy i słuchamy nadal rady poety.

Efektom są niezadowalające wyniki badań, które mówią nam o tym, że społeczeństwo jest coraz bardziej chore, mniej sprawne, częściej zapada na choroby cywilizacji, jest mniej odporne, ludzie coraz częściej popadają w stany depresyjne.

Są to skutki m.in. nieprawidłowego stylu życia. Można zapobiec temu poprzez działania związane z edukacją zdrowotną i promowaniem zdrowia już od najmłodszych lat.

Edukacja zdrowotna to realizacja treści nauczania i wychowania, które opracowane zostały zgodnie z podstawą programową, to przede wszystkim nauczyciel, któremu bliskie są sprawy zdrowia i bezpieczeństwa ucznia.

To także opracowywanie i wdrażanie do realizacji w myśl reformy oświaty – programów autorskich i ścieżek edukacyjnych.

Szkoła Podstawowa w Kluczach należy do szkół promujących zdrowie i bezpieczeństwo swoich podopiecznych. Znane są już uczniom przedsięwzięcia dotyczące przestrzegania higieny osobistej – „Dbaj o czystość, a będziesz zdrowy jak ryba”,

czy też dotyczące bezpieczeństwa dzieci podczas zabaw zimowych – „Zimowe zabawy z Mikołajem”.

W tym roku szkolnym w ramach realizacji programu prozdrowotnego „Zdrowo i bezpiecznie” już we wrześniu odbyły się spotkania uczniów klas I-III z dr med. Jadwigą Kallistą dotyczące prawidłowego odżywiania się uczniów w młodszym wieku szkolnym. Pani

doktor wyjaśniała dzieciom z jakich produktów powinny składać się poszczególne posiłki w ciągu dnia, a szczególny nacisk kładła na spożywanie I śniadania przed wyjściem z domu i II śniadania w szkole. Pani doktor apeluje przede wszystkim do wszystkich rodziców, aby nie dawali swoim dzieciom na śniadanie „złotówki”, (za te pieniądze kupowane są zazwyczaj niezdrowe chipsy i coca-cola), ale kanapkę i owoce, które tak bardzo potrzebne są do prawidłowego rozwoju dziecka.

Uczniowie zostali uświadomieni przez panią doktor jak ważne dla ich zdrowia jest prawidłowe odżywianie się, a także higieniczne spożywanie posiłków w czasie przerw szkolnych. Zaproponowano nawet, aby druga przerwa była przeznaczona do wspólnego zjadania drugiego śniadania, a wychowawcy zobligowani do przeglądania zawartości uczniowskich śniadań pod kątem walorów zdrowotnych. Mamy nadzieję, że ten nawyk utrwali się w naszej szkole, bo jeżeli „Jaś nie nauczy się zdrowo odżywiać, tego Jan na pewno nie będzie umiał i będzie miał duże

kłopoty ze swoim zdrowiem.”

W ramach zachęty do zdrowego stylu odżywiania wszyscy uczniowie wraz z p. doktor i nauczycielami z apetytem spłaszczali cząstki jabłek przygotowanych specjalnie dla nich.

Po tym jakże owocnym i smaczkowym spotkaniu uczniowie klas młodszych podziękowali dr Kallistowej za wizytę i zapewnili ją, że na pewno zmienią swoje złe nawyki żywieniowe.

Dużym zainteresowaniem wśród dzieci klas I-III cieszyła się gazetka okolicznościowa „Żyj zdrowo” wydana przez nauczycielki klas trzecich: Zuzannę Pikul i Annę Ziaję.

Zawarte w niej informacje o witaminach, piramida zdrowego żywienia, kuchnia pełna cudów, ciekawostki żywieniowe oraz łamigłówki utrwaliły pojęcia związane z prawidłowym odżywianiem się dzieci w młodszym wieku szkolnym.

W związku z realizowanym przedsięwzięciem organizowane były różne konkursy dla uczniów:

I. Konkurs wiedzy o zdrowym odżywianiu organizowany w poszczególnych grupach wiekowych.

II. Konkurs na najciekawszą prezentację „zdrowej żywności” dla uczniów klas drugich.

III. Konkurs plastyczny „Odżywiam się zdrowo”.

IV. Konkurs na najciekawsze oryginalne przebranie za „zdrową żywność”.

Posumowanie przedsięwzięcia nastąpiło 16 października w dniu „Święta witaminek”.

Przygotowano piękne dekoracje, których wykonawcami byli uczniowie klas: 3a i 3b. Nieoceniającą pomoc w wystrój całej uroczystości wniosła pani Wiola Jagła – mama ucznia klasy 3b. Styropianowe kolorowe warzywa i owoce wykonane przez nią wzbudzały powszechny zachwyt i zachęcały do spożywania tych „witaminek”.

W tym dniu w auli szkolnej przygotowano kąciki do degustacji zdrowej żywności. Były to stoiska z:

- pieczywem z piekarni „U Pawełka” p. Zofii Rydyk
- nabiałem (kefiry, jogurty, cottaże) z OSM w Pilicy
- owocami (soki „Kubusie” firmy „Ekoland” sp. z o.o. z Tychów; świeże owoce)
- warzywami (surówki - przygotowane z produktów otrzymanych ze sklepu ogólnospożywczego p. Danuty Kołodziejczyk).

Uczniowie wszystkich klas w wyznaczonych godzinach mogli skosztować smakołyków, w przygotowaniu których pomagały mamy dzieci z kl. 3a i 3b.

Na degustację zaproszono nie tylko uczniów, ale również sponsorów tej akcji, nauczycieli, rodziców.

Po degustacji nastąpiła część artystyczna w wykonaniu naszych uczniów. Przybyli na nią przedstawiciele Urzędu

Gminy – p. wójt Małgorzata Węgrzyn oraz p. Lucyna Latos, przedstawiciele Służby Zdrowia – p. doktor Jadwiga Kallista, p. pielęgniarka Wanda Rusik, właściciele aptek – sponsorujący przebieg akcji.

Wszyscy uczestnicy imprezy bawili się świetnie w rytm melodii piosenki:

„Witaminki, witaminki dla chłopczyka, dla dziewczynki.

Wszyscy mamy dziarskie minki, bo zjemy witaminki”.

Najwięcej emocji wzbudził konkurs na najoryginalniejsze przebranie za „zdrową żywność”. Wzięło w nim udział 38 uczestników. Komisja w składzie: p. J. Kallista, p. Lidia Piłka i p. Rafał Jaworski wyłoniła 3 zwycięzców: Magdaleny Włoch z kl. 3b przebraną za wiśnię, Darię Kiszka z kl. 2b (mleko), Karolinę Matyszek z kl. 2c (burak), którzy otrzymali szklane tacki z Huty Szkła Jarosławiec.

3 wyróżnienia otrzymali Joanna Winiarz z kl. 2b (jogobella), Mateusz Chołdyk (śliwka), Justyna Mosór z kl. 2c (groch).

Specjalną nagrodę p. wójt otrzymała uczennica kl. 3b Aleksandra Sobiech za przebranie „kukurydzy”.

Wielkim zainteresowaniem cieszył się konkurs na najciekawszą klasową prezentację „zdrowej żywności”. Najlepsza była klasa 2c, opracowująca hasło: „Warzywa”.

W konkursie plastycznym najpiękniejsze okazały się prace uczniów: Sebastiana Gamrata z

kl. 1b, Dominiki Rybak z kl. 1b, Aleksandry Sobiech z kl. 3b. Wyróżniono także: Ewę Sierkę-kl. 1a, Mateusza Chołdyka-kl. 2a, Sylwię Pałkę, Arkadiusza Jagłę, Justynę Curyło, Natalię Woźniczko-kl. 3b.

W konkursie prozdrowotnym „Odżywiam się zdrowo” brały udział 3-osobowe drużyny z poszczególnych klas. I tak w kategorii klas pierwszych zwyciężyła kl. 1c: Pawełek Augustyn, Karolinka Ziaja i Piotruś Reguła. W kategorii klas drugich najlepsza okazała się kl. 2a: Julia Barczyk, Joanna Szarska i Łukasz Birecki. Laureatami klas trzecich zostali uczniowie kl. 3a: Gabriela Leśniak, Kinga Walnik i Radosław Małecki. Uczniowie ci otrzymali piękne książki o dobrych obyczajach ufundowane przez p. Marię Nowakowską.

Dbając o bezpieczeństwo wszystkich dzieci i dzięki hojności sponsora- p. Lucyny Kaczmarczyk – każda klasa otrzymała na własność apteczkę, wyposażoną w artykuły pierwszej pomocy lekarskiej.

Zaangażowanie uczniów oraz sponsorów utwierdziło nas w przekonaniu, że warto kontynuować tego typu działalność na rzecz zdrowia. Wyniki przeprowadzonych konkursów świadczą o wzroście świadomości u naszych wychowanków na temat zdrowego stylu życia.

Organizatorzy całego przedsięwzięcia pragną serdecznie podziękować wszystkim sponsorom, dzięki którym możliwa była realizacja tej akcji.

60 — jubileuszowa sesja Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej w Wieliczce

Halina Ładoń

Redakcja ECHA KLUCZ uczestniczyła w jubileuszowej sesji, która odbywała się w Kopalni Soli w Wieliczce w dniach 10-12 października 2003r. której organizatorem byli: Prezes Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej – Zdzisław Sroka i Dyrekcja Kopalni Soli Wieliczka. Na ten właśnie czas przypada 25 – rocznica wpisania Kopalni Soli w Wieliczce i Krakowa na pierwszą Listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO.

Dzięki przychylności, dobrej woli i serdeczności Dyrekcji Kopalni, która zaprosiła dziennikarzy z całej Polski, przez trzy dni w podziemiach kopalni odbywały się spotkania i konferencje połączone ze zwiedzaniem tego pięknego podziemnego miasta. Kopalnia robi niesamowite wrażenie, wzbudza zachwyt i pokorę wobec sił natury.

Kopalnia Soli jest unikatowym obiektem. Znajduje się tu 200 km chodników i 2 tysiące komór na dziewięciu poziomach. Na piątym poziomie znajdują się zbiorniki solankowe. Obszarem szczególnie interesującym, gdzie zachowały się wyrobiska obrazujące ewolucję metod eksploatacji soli w poszczególnych okresach historycznych są poziomy I-III. Trasa turystyczna ma 2 kilometry, co stanowi 2% wszystkich wyrobisk kopalnianych. Idąc tą trasą można zobaczyć między innymi: jeziora solankowe, unikalne komory z zachowanymi śladami prac eksploatacyjnych, z kolekcją maszyn i urządzeń górniczych, kaplice z niepowtarzalnymi rzeźbami i płaskorzeźbami solnymi, z najpiękniejszą na świecie kaplicą św. Kingi usytuowaną 101m pod ziemią.

Początki warzelnictwa solnego na terenie Wieliczki należą do najstarszych w Europie i sięgają środkowego okresu neolitu (ok. 3500 lat p.n.e.). Odkrycie soli kamiennej nastąpiło w II połowie XIII w. zapoczątkowując budowę kopalni funkcjonującej bez przerwy od średniowiecza do chwili obecnej. W ciągu siedmiu wieków istnienia kopalni wielickiej wyeksploatowano ok. 7,5 miliona m³ podziemnych wyrobisk górniczych od poziomu I na głębokości 64m do poziomu IX na głębokości 327m. Uwagę zwracają tutaj przede wszystkim duże komory, często z monumen-

talnymi obudowami drewnianymi, kaplice podziemne z pięknym wystrojem wnętrza, jeziora - ślady robót górniczych i urządzenia kopalniane, między innymi jedyna w świecie kolekcja drewnianych maszyn - kieratów wyciągowych do transportu pionowego. Dużą wartość naukową przedstawiają także zbiory archiwalne z bogatą kartografią górniczą oraz zabytki kultury materialnej związane z techniką warzelnictwa zgromadzone w muzeum.

Wszyscy uczestnicy sesji (40 osobowa grupa), zakwaterowana była w hotelu REGIS w Wieliczce. Na popołudniowe spotkanie pierwszego dnia sesji, dziennikarze zjechali do kopalni, gdzie mieli okazję zwiedzić pierwszy odcinek trasy turystycznej z udziałem Dyrektora Kopalni Pana Zbigniewa Zarębskiego. Grupie dziennikarzy towarzyszyli także: Zastępca Dyrektora Adam Bramowicz i Prezes Spółki "Trasa Turystyczna" - Marian Leśny. Udostępniono dziennikarzom do zwiedzenia również miejsca szczególne, których nie mają okazji zwiedzić turyści na co dzień. W komorze Drozdowice, odbyła się konferencja prasowa, podczas której w swoim wystąpieniu nt. "Kopalnia Soli Wieliczka dziś i jutro" dyrektor przekazał informację na temat historii Kopalni Soli, okresu jej rozwoju i przyszłości.

Tego samego dnia po konferencji dziennikarze zwiedzili Zamek w Niepołomicach, który był rezydencją królów polskich, gdzie odbywały się zjazdy koronne, odprawiano sądy, wydawano statuty. Obecnie zamek jest otwarty dla turystów i gości. W zabytkowych wnętrzach odbywają się kongresy, zjazdy, sympozja, koncerty, a na dziedzińcu koncerty i pokazy rycerskie. Najciekawsze jest to, że Zamek Niepołomicki jeszcze

przed 12 laty był zaniedbaną, paskudną rudera, szpecącą centrum Niepołomic. Dzięki jednak mądrości i możliwościom znaczących osób z Niepołomic, zamek stał się wizytówką tego miasta. Podczas uroczystej kolacji w restauracji zamkowej serwującej tradycyjne i wykwintne dania, dziennikarze mieli okazję do dyskusji, sponso-rem wspaniałej kolacji była Fundacja Zamek Królewski w Niepołomicach.

Następnego dnia dziennikarze zwiedzili Wieliczkę i okolice, między innymi: zabytkowy drewniany kościół św. Sebastiana i kościół św. Klemensa, mieli też okazję spacerować Aleją Jana Pawła II. Drewniany kościółek św. Sebastiana to prawdziwa perełka.

Na 300-lecie istnienia został kompleksowo odnowiony dzięki trosce i pracowitości kolejnych proboszczów. W kościółku jest zamontowany system automatycznego gaszenia w przypadku pożaru. Woda jest prowadzona górą w miedzianych rurkach, a w razie pojawienia się iskry automatycznie rozpyla się mgła wodna.

Kolejny zjazd do kopalni skupił wszystkich w Komorze Witolda Budryka, gdzie Dyrektor Bramowicz opowiadał o górniczych metodach zwalczania zagrożenia naturalnych w procesie zabezpieczania kopalni. Prezentowana była także aktualna oferta kopalni. W godzinach popołudniowych zwiedzano podziemną ekspozycję w Muzeum Żup Krakowskich, które proponuje dla różnych grup wiekowych zajęcia edukacyjne poprzez zabawy, warsztaty, pokazy. Tematy spotkań korespondują z obowiązującym programem szkolnym i są dostosowane do wieku uczniów. Zaproponowano też dziennikarzom szansę poprawienia samopoczucia poprzez udział w ćwiczeniach oddechowych w komorze Wessel. Na zakoń-

czenie dnia zaproponowano kolację w komorze J. Haluszki i koncert w wykonaniu zespołu Amadeus Trio. Późnym wieczorem grupa pełna wrażeń wróciła do hotelu.

W niedzielę wczesnym rankiem dziennikarze zjechali do kopalni, gdzie w Kaplicy św. Kingi odbyła się Msza św. w intencji dziennikarzy. Ksiądz odprawiający Mszę św. wygłosił na tę okazję specjalną homilię. Jedną z dziennikarek, poetka - Barbara Paluchowa z Piwnicznej przygotowała i odczytała dwa wiersze poświęcone Papieżowi, Janowi Pawłowi II w związku z 25 – leciem pontyfikatu. Po śniadaniu w komorze Witolda Budryka i pożegnaniu się ze wspaniałymi ludźmi reprezentującymi dyrekcję Kopalni, nastąpił wyjazd na powierzchnię.

Prawie trzydniowy pobyt w Kopalni łącznie z posiłkami sponsorowała Dyrekcja Kopalni Soli Wieliczka.

Kolejną propozycją podczas sesji było zwiedzanie gmin Gdów i Kłaj. Byliśmy też w Niegowici, miejscowości gdzie Papież Jan Paweł II pełnił swoją pierwszą posługę kapłańską. Tu stoi kościół wybudowany z Jego inicjatywy i tu można zobaczyć jedyny na świecie pomnik papieża, przedstawiający Go jako skromnego, wiejskiego wikariusza. Tu cały czas żyją wspomnienia o wielkim Polaku, który przez rok przebywał wśród niegowickich parafian.

Spotkania z Wójtami gmin Kłaj i Gdów pozwoliły poznać się z charakterem gmin, ich problemami i osiągnięciami. Bezrobocie podobnie jak u nas wynosi 16-18%, gminy podmiejskie, blisko Krakowa, raczej turystyczne. Ostatnio w gminie Kłaj powstał nowoczesniejszy w Polsce zakład przetwórstwa mięsnego, który zatrudnił 200 osób, powstała też fabryczka do produkcji win. W Gdowie spotkaliśmy się z wójtem i jego zastępcą, którzy rów-

nież opowiadali o ciekawych programach realizowanych na terenie tamtejszej gminy.

Wracając do opisu wrażeń w Kopalni w Wieliczce, pragnę dodać jeszcze kilka faktów. Ten najstarszy na świecie czynny od 700 lat zakład górniczy jest wyjątkowym zabytkiem polskiej kultury materialnej. Znajdują się tu jedyne na świecie podziemne miejsca kultu, wyrzeźbione w solnych skałach. Miejsce to posiada specyficzny, leczniczy mikroklimat wskazany zwłaszcza dla ludzi chorych na schorzenia górnych dróg oddechowych i alergię.

Od początku swego istnienia aż po 1772r. wielicka kopalnia była częścią przedsiębiorstwa zwanego Żupami Krakowskimi i stanowiła własność książęcą, a następnie królewską. W latach 1772-1918 kopalnia znajdowała się pod zarządem władz austriackich, a po odzyskaniu niepodległości stała się własnością skarbu państwa. Kopalnię odwiedzają przywódcy państw, naukowcy i turyści. Rocznie odwiedza ją 800 tysięcy osób w tym 400 tysięcy z zagranicy. Turystów oprowadza 150 przewodników zatrudnionych w kopalni.

Dyrekcja Kopalni na zakończenie spotkania, zezwoliła na zamieszczenie kuponów w lokalnych gazetach, na podstawie których można zakupić bilet promocyjny i zwiedzić kopalnię. Należy jednak wcześniej zgłosić ten fakt w kasie kopalni, będąc już na miejscu. Taki kupon zamieszczony był w październikowym wydaniu ECHA KLUCZ, będzie też w listopadowym i grudniowym. Warto skorzystać z kuponu i zwiedzić kopalnię. Zachęcam przede wszystkim grupy, młodzież i dzieci naszych szkół. Tych, którzy taką decyzję podejmą proszę o kontakt z redakcją, gdzie można uzyskać bardziej szczegółowe informacje. Tel. 6428 508 w.38.

KUPON

Upoważniający do zakupu "biletu promocyjnego" na trasę turystyczną w Kopalni Soli "Wieliczka"

"bilet promocyjny" przeznaczony jest dla turysty indywidualnego oraz dla turysty w grupie zorganizowanej

Kupon ważny jest do 31 grudnia 2003r - dla jednej osoby

Kopalnia Soli "Wieliczka" Trasa Turystyczna ul. Daniłowicza 10, 32-020 Wieliczka
Informacja: 012/278 73 02, 278 73 66 fax: 012/278 73 33
www.kopalniasoli.pl

ECHO KLUCZ
Informacyjny Miesięcznik
Samorządowy
ul. Partyzantów 1, 32-310 Klucze,
tel. (032) 64-28-508

Jarosław 2003

V Gminny Konkurs Eko — piosenki

Przygotowała mgr Marzanna Waśniowska
współorganizatorka V Gminnego Konkursu Eko-piosenki
foto: Halina Ładoń

Dnia 30 października 2003 roku w Szkole Podstawowej w Jarosławcu odbył się V Gminny Konkurs Eko - piosenki dla uczniów szkół podstawowych. Na konkurs przybyli zaproszeni goście:

Pani Wójt Gminy Małgorzata Węgrzyn, Pani Lucyna Latos

uczniom naszej szkoły. Corocznie biorą udział w akcji **Sprzątanie Świata - Polska**, porządkują las - okolice Jarosławca - z okazji **Dnia Ziemi**. Poznają rośliny i zwierzęta chronione w Jurajskim Parku Krajobrazowym podczas wycieczek po najbliższej okolicy, rozpoznają

czakami po Pieninach, Beskidach czy Górach Świętokrzyskich i zawsze pamiętają o Karcie Turysty. Trudne trasy pokonują z uśmiechem. Czują się odpowiedzialni za przyrodę.

Gdy zbliża się zima, zbierają nasiona (pokarm dla ptaków i zwierząt), przygotowują karmniki. Pomagają zwierzętom przetrwać zimę; codziennie dokarmiają ptaki i zwierzęta, gdy spadnie śnieg.

W trosce o stan środowiska **segregują odpady**. Od wielu lat zbierają **makulaturę**

Co to jest ekologia?

Jest to dział biologii, nauka o relacjach i współzależnościach między roślinami i zwierzętami a środowiskiem.

Ekolodzy rejestrują czynniki kształtujące środowisko, a więc rośliny i zwierzęta różnych gatunków oraz warunki fizyczne - chemiczne w glebie, wodzie, atmosferze i wpływ działalności człowieka.

Porównując wyniki obserwacji, pomiarów i badań wyciągają wnioski dotyczące warunków niezbędnych do przetrwania określonych gatunków roślin i zwierząt. Ekologia nie tylko służy ochronie środowiska, lecz ma ważne znaczenie dla rolnictwa leśnictwa i wielu innych dziedzin o istotnym znaczeniu gospodarczym

„Wiatr zapukał w okno dzieci. Halo, hej maluchy jak leci? Zaśpiewały Słoneczka ze Szkoły Podstawowej w Rodakach.

Przyroda domaga się od nas

działań; nie tylko przy okazji okolicznościowych akcji, takich jak Sprzątanie Świata czy Dzień Ziemi. Aby chronić przyrodę dla siebie, musimy działać rozsądnie każdego dnia.

„ Szanuj zielen, szanuj drzewo, szanuj każdy krzak i kwiat. Chcesz żyć zdrowo - szanuj świat” to słowa piosenki, którą zaśpiewała Żaneta Samoluk ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie

Celem działań ekologicznych jest dostrzeganie przez każdego człowieka konieczności ochrony

więc musi być bardzo zadbane”... przypominał Szczepan Nowak ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie.

Każda niekorzystna zmiana wokół nas jest wynikiem niszczycielskiej działalności człowieka; ma on ogromny wpływ na degradację środowiska, w którym żyje. Zagrożone zniszczeniem są lasy, których charakterystycznym elementem krajobrazu są wysypiska śmieci. Wyrzucamy odpady z mieszkań.

„ Życ nie można w bałaganie, więc się bierzmy za sprzątanie, zmykaj śmieciu do śmietnika”... śpiewały Ekoludki ze Szkoły Podstawowej z Bydliny.

Zróznicowany i bogaty jest świat ptaków, które towarzyszyły człowiekowi zawsze, od najdawniejszych czasów. Pojawiały się w kulturze, a w wielu religiach traktowane były jak bóstwa; pod postaciami ptaków ludzie wyobrażali sobie wielu bogów.

Współcześnie związek człowieka i ptaków podkreślają symbole; w godle naszego

i Pani Halina Ładoń z redakcji „Echa Klucza”, jury, uczestnicy i ich opiekunowie oraz rodzice.

Jury w składzie: Pani Barbara Kiszko, Pani Marzanna Krzyszowska, Pani Ewa Molenda i Pan Zdzisław Dusza rozpoczęli przesłuchania uczestników.

W konkursie wzięło udział 78 uczestników reprezentujących pięć szkół podstawowych naszej gminy: Bydlin, Klucze, Kwaśniów, Rodaki i Jarosław.

Dzięki organizowanemu konkursowi zagadnienia ekologiczne stają się bliskie wszystkim

pomniki przyrody, poszukują drzew, które zasługują według nich na ochronę. Uczą się, jak zachować się na obszarach chronionych (w rezerwach, parkach krajobrazowych, parkach narodowych). Uświadamiają sobie i innym, jaki powinien być stan środowiska, w którym żyje człowiek, dlaczego chronimy przyrodę. Podczas wycieczek i rajdów poznają nie tylko najbliższe środowisko - Jurajski Park Krajobrazowy, ale także miejsca, które warto zobaczyć. Biorą udział w jesiennych rajdach górskich, wędrując z ple-

środowiska i podejmowanie działań związanych z ochroną przyrody.

„ Zostawcie nam czysty świat, zostawcie zielony las, szum zboża, zapach traw niech zawsze cieszy nas...” oto prosiły Biedroneczki ze Szkoły Podstawowej w Bydlinie

O naszą planetę - Ziemię należy troszczyć się każdego dnia: podczas lekcji, wycieczek i rajdów, w czasie wykonywania codziennych czynności, aby na wiele lat pozostała „zieloną wyspą”.

„ Bo Ziemia to wyspa zielona wśród innych dalekich planet. To dom dla ludzi i zwierząt,

kraju widnieje orzeł. Znaczenie ptaków i zwierząt w przyrodzie jest ogromne.

„ Na sztachecie w płocie usiadł mały bociek” śpiewali uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Jarosławcu.

Rozwój rolnictwa, stosowanie środków chemicznych wywołuje dużą śmiertelność wśród ptaków i zaburzenia rozwojowe. Ogromne powierzchnie upraw rolnych, wycinanie drzew, osuszanie terenów czy niszczenie lasów powodują straty w środowisku ptaków. Aby przetrwać, ptaki wymagają odpowiednich, zróżnicowanych warunków. Człowiek pomaga

ptakom. Chroniąc ptaki, należy kierować się nie tylko względami gospodarczymi, ale także kulturowymi czy estetycznymi.

Warto o tym pamiętać, bo bezmyślna działalność człowieka sprawi, że

„Nie odnajdą ptaki nas „ jak śpiewał zespół wokalny ze Szkoły Podstawowej w Kluczach

Niszczono są rośliny będące

ogromnego wpływu człowieka na środowisko w obecnych czasach. To człowiek prowadzi bezmyślną działalność w polskich lasach - wycina je, niszczy runo leśne. Źródłem zanieczyszczenia środowiska - wód, gleby, powietrza - są także zakłady przemysłowe. Ludzie korzystają z jednorazowych opakowań, zużywają dużo energii, nie oszczędzają wody, powszech-

pod ochroną, wycina się drzewa, z zakładów przemysłowych wydobywają się pyły i gazy, wzrasta liczba samochodów i zatrucie powietrza spalaniem.

„Snują się dymy jesienne szare, leniwe i senne. Oplatają drzewa i przeszkadzają im spać” śpiewała Angelina Błaszczuk ze Szkoły Podstawowej w Rodakach.

Od najmłodszych lat uczymy się zachowań ekologicznych. Poznajemy sposoby zapobiegania niszczeniu przyrody, niepokoi nas degradacja środowiska spotykana w codziennym życiu. Dostrzegamy różnorodność, bogactwo, piękno świata.

„Konie zielone przebiegły galopem i spod ich kopyt wytrysnęły kwiaty” śpiewał zespół wokalny ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie.

Zagadnienia związane z ochroną przyrody, strofy opiewające piękno krajobrazu przedstawiła **Wioletta Dregan ze Szkoły Podstawowej w Bydlinie w piosence „Kolorowe liście”.**

Dostrzegamy piękno miejsca, w którym żyjemy, dbamy o tereny zielone, sadzimy drzewka. Widzimy nieprawidłowości i niszczycielską działalność człowieka. Radość sprawia nam widok czystego lasu i czystych rzek.

„Oj ty rzeko, oj ty sina, lody tobie nie nowina” zaśpiewały Niezapominajki ze Szkoły Podstawowej w Rodakach.

Pierwszy dzień wiosny witany jest szczególnie: palimy Marzannę i usuwamy śmieci ukryte zimą pod śniegiem. Czasem pada deszcz, ale chociaż

„Chłapie, chłapie woda, nic nam dziś nie szkoda...” przekonywała Karolina Moskwa ze Szkoły Podstawowej w Jaroszewcu

Ważne są wnioski i refleksje uczniów na temat ochrony przyrody. Młodzież ma świadomość

nym staje się używanie różnych środków chemicznych.

„Kołysz nas Ziemi, kołysz do snu” śpiewała Anita Jagiełka ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie

Koniecznym staje się więc tworzenie parków narodowych i krajobrazowych, rezerwatów, otaczanie opieką pomników przyrody, ochrona wielu gatunków roślin i zwierząt, aby Ziemia pozostała „zieloną wyspą”.

Ostatnią piosenkę konkursu „Nadzieja” wykonał zespół wokalny z Bydlina.

Po zakończeniu przesłuchań jury wyłoniło zwycięzców.

W kategorii klas I-III:

1 miejsce - zespół ze Szkoły Podstawowej w Jaroszewcu przygotowany przez Panią Krysztynę Ogonek

2 miejsce - Biedroneczki ze Szkoły Podstawowej w Bydlinie przygotowany przez Panią Aleksandrę Ornat

3 miejsce - Szczepan Nowak ze szkoły Podstawowej w Kwaśniowie przygotowany przez Panią Jolantę Janikowską

W kategorii klas IV-VI:

1 miejsce - zespół ze Szkoły Podstawowej w Bydlinie przygotowany przez Panią Józefę Kamionkę

2 miejsce - Angelina Błaszczuk ze Szkoły Podstawowej w Rodakach przygotowany przez Panią Renatę Niepsuj

3 miejsce - Anita Jagiełka ze Szkoły Podstawowej w Kwaśniowie przygotowany przez Panią Dorotę Kardynał

wyróżnienie - Karolina Moskwa ze Szkoły Podstawowej w Jaroszewcu przygotowana przez Panią Magdalenę Barczyk.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy, a wyróżnieni wykonawcy instrumenty perkusyjne i śpiewniki.

„Mali Artyści” Przedszkola w Kluczach

Lidia Jurczyk i Małgorzata Leś

Jednym z dodatkowych zajęć dla dzieci z naszego przedszkola w są warsztaty plastyczno-teatralne. Zajęcia prowadzone przez Lidę Jurczyk i Małgorzatę Leś odbywają się nieregularnie, jeden lub dwa razy w miesiącu - w zależności od potrzeb.

Inauguracyjne zajęcie zatytułowane „Zaczarowany świat bajek” miało miejsce w miesiącu października, kiedy to gościliśmy dzieci wraz z rodzicami. Wiele radości dostarczyły wspólne z dorosłymi zabawy muzyczno-ruchowe i relaksacyjne, konkursy oraz wykonane w zespołach prace plastyczne.

Wystawa plakatów: „Złotej rybki”, „Kota w butach”, „Pszczółki Mai” i „Kopciuszka” zdobiła szatnię naszego przedszkola w pochmurne jesienne dni.

Celem planowanych zajęć warsztatowych jest pobudzenie dzieci do twórczego działania w

zakresie: ruchu, muzyki, śpiewu, tańca i prac plastycznych. Działalność artystyczna sprawia dzieciom wiele radości, przemawia do ich wyobraźni,

sprzyja poznawaniu świata, uspołecznieniu, ułatwia kontakty interpersonalne, rozwija charakter, wyobraźnię, zaradność i inteligencję - dając możliwość samorealizacji. Ma to ogromny wpływ dla kształtowania ich osobowości.

Na każdym etapie twórczego rozwoju dzieci potrzebują bodźców do spontanicznego i pełnego inwencji przekraczania posiadanej wiedzy. Bodźce te powinny być stosowane jako dyskretne ukierunkowanie percepcji, uczuć i myśli dziecka oraz środków artystycznej wypowiedzi. Powołując się na słowa Stefana Szumana, który twierdzi „...dziecko może być artystą...”, stwarzamy sytuacje, w których ma ono takie właśnie możliwości.

Jesteśmy niezmiernie zadowolone, że organizowane przez nas warsztaty cieszą się zainteresowaniem i dużą frekwencją. Mamy nadzieję, że nasza działalność spełni oczekiwania rodziców, nauczycieli a nade wszystko dzieci.

KLUCZEWSKA JESIEŃ 2003

ECHO KLUCZ Informacyjny Miesięcznik Samorządowy - Gazeta zrzeszona w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej

Wydawca: Rada Gminy Klucze - powiat olkusi, województwo małopolskie

Redakcja: ul. Partyzantów 1, 32-310 Klucze, tel. (032) 64-28-508, e-mail: klucze@gmina-klucze.pl

www.gmina-klucze.pl

Redaktor Naczelny: Halina Ładoń, Współpracownik: Rafał Jaworski

Druk: Przedsiębiorstwo Wydawniczo-Poligraficzne "A-Z", Zbigniew Banasiński, 32-300 Olkusz, Rabsztyńska 18, tel. (032) 641-36-83

Nakład 500 egz.